

نگاه

ابتدال مشارکت عمومی و خصوصی

سهیل آل‌رسول، عضو هیأت نمایندگان اتاق تهران

دوره طلایی‌ سازندگی با پول‌های نفتی به سرآمده، بودجه جاری هر سال نسبت به بودجه عمرانی رشد چشمگیری داشته و حاصل عدم رعایت آمایش سرزمین و بخش‌نگری در میان برخی تصمیم‌سازان، ۸۰ هزار پروژه نیمه‌تمام ملی و استانی است. ایران امروز بیش از پیش به توسعه زیرساخت‌ها نیازمند است و دولت سرمایه کافی برای به جریان انداختن این‌همه پروژه نیمه‌تمام و نیازهای جدید خود ندارد. در این میان، قراردادهای مشارکت عمومی- خصوصی شاید راهکاری درست برای چنین نقصانی باشد. از میان روش‌های مختلف اجرای پروژه، مشارکت‌های عمومی و خصوصی در اجرای پروژه‌ها با ظرفیت ارانه چندین‌الگوی قراردادی، دارای سابقهای چندین‌ساله است که به‌ویژه بنا به دلایل مختلفی به‌کارگیری از آن توسعه می‌یابد. از جمله آنچه باعث می‌شود اتکا به این روش در اجرا، بهره‌برداری و نگهداری پیش از پیش مورد توجه باشد، کمبود بودجه‌های عمرانی دولت تحت عنوان بودجه‌های تملک دارایی است. در کشورمان مقررات اولیه و بازنگری‌های سه‌روزی از مقررات مرجع این مشارکت‌های عمومی- خصوصی تنظیم شده و در دستور است؛ از جمله مصوبه ۲ شهریورماه ۱۳۹۴ شورای اقتصادبه‌استانسد...

فرصت امروز

برای کسب وکار آفرینی

حرکت فوارهای شاخص کل بورس تهران

اعداد تالار سعادت آباد سبز شد

چرا شرکت‌های مدیریت دارایی بیش از هر زمان دیگری در معرض خطرند؟

صنعت ۱۰۰ تریلیون دلاری مدیریت دارایی

نقد، جایی که سرمایه‌گذاران می‌خواهند پول خود را در حالی که نرخ‌های بهره بالا می‌مانند حفظ کنند.

صندوق قابل معامله (fund traded-change) یا «ETF» در بورس، گونه‌ای از صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک است که امکان پیروی از بازده یک شاخص معین را فراهم می‌آورد و سهام آنها همانند سهام شرکت‌های عمومی در بورس و اوراق بهادار قابل معامله است. نسل قبلی مدیران اجرایی تلاش‌های فراوانی کردند که اوضاع را بهتر کنند؛ آنها کارمزدها را کاهش دادند (که نتیجه‌اش فقط درآمد کمتر شد)، به این امید که موقعیتی مطلوب برای شرکت خود ایجاد کنند و از ابزارهای مختلفی چون «ESG» استفاده کردند (که در نهایت بیشتر شبیه رقبای‌شان شدند). هیچ یک از این راه حل‌ها افاقه نکرد. «استفان هویس»، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری آلمانی «دی‌دبلیوس»، بازوی مدیریت دارایی ۹۰۰ میلیارد دلاری شرکت خدمات مالی و بانکداری آلمانی «دویچه بانک آگ» که سال گذشته این مسئولیت را برعهده گرفت می‌گوید: «طی ۱۰ سال گذشته، بیش از ۱۰۰ درصد افزایش درآمد ناشی از عملکرد بازار بوده است، آن هم فقط بازارهای در حال رشد. حال تصور کنید بازارهایی دارید که به سمتی می‌روند و ناگهان با یک دهه کاهش درآمد مواجه می‌شوید.»

شرکت «فرانکلین تمپلتون» از سال ۲۰۱۸ فقط دو چهارم ورودی خالص بلندمدت داشته است، حتی در بازارهای پویا. شرکت «بردن» از زمانی که از طریق ادغام چند شرکت در سال ۲۰۱۷ ایجاد شد، یک سال جریان خالص ورودی نداشته است. دهها میلیارد دلار از اواسط سال ۲۰۲۱؛ از صندوق‌های شرکت «تی رو پرایس» خارج شده است و درآمد حاصل از کارمزد مدیریت صندوق آن بیش از ۱۵ درصد کاهش یافته است و شرکت «اینوسکو» تقریباً در همین حال، دارایی شرکت «بلک‌راک» که در صنعت مدیریت دارایی در سراسر جهان دست بالا را دارد، تقریباً دو برابر هر پنج شرکت است و جریان خالص آن به صندوق‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت از ابتدای سال ۲۰۱۸ تا اواسط آموال بالغ بر ۱.۷ تریلیون دلار بوده است. سخنگوی شرکت «جانوس هندرسون» که در سال ۱۹۹۳ تأسیس شد و با ۱۷ میلیارد دلار دارایی سومین صندوق بزرگ ایالات متحده است، چالش‌ها را تأیید

فروش ۷ خودرو در سامانه یکپارچه آغاز شد

خودروها، بنابر ظرفیت موجود برای هفت محصول پنج شرکت خودروساز در قالب فروش فوق‌العاده، از روز گذشته (دوشنبه) تا پایان روز چهارشنبه (۲۲ آذرماه) متقاضیانی که تاکنون ثبت‌نامی در سایت سامانه یکپارچه خودروها نداشته و همچنین طی ۴۸ ماه گذشته در دو شرکت بزرگ خودروساز و طی ۲۴ ماه گذشته از سایر شرکت‌های خودروساز ثبت‌نام یا صدور فاکتوری نداشته‌اند، می‌توانند برای خرید یک محصول از هفت محصول زیر اقدام کنند: شرکت ایران‌خودرو (هایما YX)، آری‌ن پارس (لاماری ایما)، کرمان‌موتور (جک S۳، جک J۴ و KMC X۵)، ایلیموتور (دایون Y۷) و سانیاموتور (تیگارد X۳۵).

طبق آنچه که مقرر شده سایت سامانه یکپارچه، دیگر همچون روال طرح‌های فروش خودرو قبلی، بسته نخواهد

چین در صدر ایستاد و بیلان تجارت به نفع روس‌ها مثبت شد

۱۰ مقصد صادراتی ایران در ۸ ماهه ۱۴۰۲

۱۰ مقصد صادراتی کشورمان در هشت ماهه ابتدای سال ۱۴۰۲ معرفی شدند. براساس ارزیابی صورت گرفته ارزش صادرات غیرنفتی ایران در مدت زمان مورد بررسی با رشد نزدیک به ۲۷ درصدی به ۳۲ میلیارد و ۲۴۴ میلیون دلار رسید و بیشترین ارزش صادراتی در این مدت به کشور چین اختصاص داشته است. داده‌های آماری اعلام شده نشان‌دهنده آن است که در مدت زمان...

۴

تولید مسکن در سایه تورم افسار گسیخته افت کرده

و قیمت‌ها به ارقام غیر معقولی رسیده است

آوار تورم روی تولید مسکن

فرصت امروز؛ با وجود رشد نسبتاً بیپوسته قیمت مسکن در شهر تهران، بازار مسکن از نظر حجم معاملات همچنان وضعیت نامساعدی دارد. هرچند تعداد معاملات مسکن در آبان ماه ۱۴۰۲ نسبت به مهرماه طبق آخرین گزارش بانک مرکزی، ۱۴ درصد افزایش یافته و به ۳ هزار و ۶۰۰ واحد مسکونی رسیده است، اما این میزان نسبت به ماه مشابه سال گذشته بیش از ۵۵ درصد کاهش داشته و همچنین نسبت به سال‌های اوج رونق بازار مسکن تهران، فاصله بسیار زیادی را نشان می‌دهد؛ کما اینکه میانگین تعداد معاملات مسکن شهر تهران در یک دهه قبل و بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ حداقل ۱۴ هزار معامله بوده است. همچنین میانگین قیمت هر متر خانه در پایتخت از مرز ۷۵ میلیون گذشت و به رقم ۷۵ میلیون و ۷۷۰ هزار تومان در آبان امسال رسید. اگرچه میانگین قیمت مسکن در آبان نسبت به مهرماه ۰.۴ درصد افت داشته اما قیمت‌ها در شهر تهران در سطح غیرمعقولی قرار دارد و فاصله دستمزد با خرید مسکن، شکاف عجیبی پیدا کرده است؛ به طوری که در مقابل قیمت ۷۵ میلیون تومانی هر متر خانه در پایتخت، حداقل دستمزد برای کارگر بدون فرزند، ۷ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است. بازار مسکن به عنوان نمای عمومی صنعت ساختمان، پس از تنش ارزی دهه ۹۰ هرگز نتوانست خود را بازیابی کند و متقاضیان با یا سوده‌های قابل توجه به عرش رسیدند یا را بشد...

۲

بدون رشد اقتصادی، افزایش سن بازنشستگی صرفاً یک شوخی ناکارآمد است

واکاوی ناترازی صندوق‌های بازنشستگی

۳

مدیریت و کسب‌وکار

اشتباهات بازاریابی B۲B: درس‌هایی برای کارآفرینان

بازاریابی B۲B چند سالی هست کلی طرفدار در سراسر دنیا پیدا کرده و کلی از کارآفرینان تمرکزشان را بر روی این حوزه گذاشته‌اند. اولین اصلی که تقریباً همه کارآفرینان در این حوزه به آن اعتقاد دارند، تفاوت بازاریابی B۲B با بقیه الگوهای رایج است. اینجا نه تنها سر و کار بازاریاب‌ها با مشتریان عادی نیست، بلکه پای بقیه کارآفرینان و برندهای ریز و درشت در میان است؛ چراکه الگوهای کسب و کار B۲B در واقع با سایر برندها به عنوان خریدار سرر و کار دارد. ماجرا جالب شد، نه؟ این روزها که تب جام جهانی حسایی داغ است، خیلی وقت‌ها آدم تیم‌هایی را می‌بیند که علی‌رغم ترکیبی پر از ستاره‌های ارزشمند با یکی دو تا اشتباه بچه‌گانه از دور رقابت‌ها حذف می‌شوند. این پدیده در دنیای بازاریابی B۲B نیز به وفور یافت می‌شود. به همین خاطر اگر شما دوست دارید وارد این حوزه شوید، باید از همان اول کار شش دانگ حواس‌تان را جمع کنید؛ چراکه مدیران...

۸

بنگاه‌های بزرگ عرضه سهام و اوراق قرضه، اغلب برای اولین بار در «طبقه دارایی» انباشته می‌شوند. طبقه دارایی (set classes) نشانگر گروهی از دارایی‌ها است (پول نقد و اوراق قرضه و سهام و دارایی‌های مشهود نظیر مستغلات) که رفتار و ویژگی و قوانین و مقررات مشترک و مشابهی دارند. در یک سال و نیم گذشته، افزایش ادغام‌ها و تملک‌ها در این فضا توسط چنین بازارها و بنگاه‌هایی از جمله فرانکلین انجام شده است که مستقارند راهبردهای محبوب‌تری به مشتریان ارائه دهند. ادغام‌ها و تملک‌ها (A&M) معاملاتی هستند که در آنها مالکیت شرکت‌ها و سایر سازمان‌های کسب وکاری با واحدهای در حال کارشان منتقل یا ترکیب می‌شوند. ادغام‌ها و تملک‌ها به عنوان جنبه‌ای از مدیریت راهبردی، شرکت‌ها را قادر می‌سازند رشد کنند، کوچک شوند، ماهیت کسب و کار یا جایگاه رقابتی‌شان را تغییر دهند.

«ماندا نلسون»، مشاور مدیر در یکی از مراکز مدیریت دارایی در مصاحبه‌ای گفته است: «من فکر می‌کنم این یک محرک بزرگ برای بسیاری از این شرکت‌هاست. آنها به وضعیت مالی خود نگاه و به این فکر می‌کنند که چه چیزی ما را در چند سال آینده سرپا نگه می‌دارد.» از نظر بسیاری از مشاوران و مدیران صنعت مدیریت دارایی، این آخرین تلاش آنها برای ماندن در بازی ممکن است در کوتاه‌مدت باعث کاهش درآمدشان شود. محض نمونه، وقتی شرکت «تی رو پرایس» تصمیم گرفت شرکت «ششاوران اوک هیل» را به مبلغ ۴.۲ میلیارد دلار بخرد – که به هیاموی فراوانی در سال ۲۰۲۱ اعلام شد – هزینه زیادی روی دست شرکت گذاشت و تا به حال تغییری در میزان ثروت و دارایی شرکت به وجود نیامده است.

همه تغییراتی که در دهها شرکت در رده‌های میانی صنعت مدیریت دارایی ایجاد می‌شود – ادغام‌ها و تملک‌ها و خرد کردن طبقات دارایی‌ها و کاهش هزینه‌ها – ممکن است چندان اثرگذار نباشد اما وضعیت محتوم این شرکت‌ها را به تأخیر می‌اندازد. «مارکوس هابل»، رئیس بخش مدیریت دارایی‌ها در شرکت «بیس‌اند کمپانی» می‌گوید: «این مسیری کند اما مطمئن رو به سرانیشیی است. سناریوی بسیاری از این بازیگران، این است که چند سالی زنده بمانند؛ در حالی که دارایی‌ها و درآمدهای‌شان در زمان مرگ کاهش می‌یابد.»

می‌کند و می‌گوید که مدیران در اوایل سال گذشته سبد سرمایه را با هدف بهبود عملکرد تغییر دادند. به گفته وی، این شرکت در ۱۲ ماه منتهی به شانزدهم اکتبر، عملکرد بهتری از شاخص‌های معیار داشته است. در سایر شرکت‌ها نیز وضع به همین منوال است. برای مثال، صندوق درآمد «فرانکلین تمپلتون» که ۷۵ ساله است، به گفته شرکت خدمات مالی آمریکایی «مورنینگ استار»، حدود ۶۹ میلیارد دلار دارایی دارد، ولی در پنج سال حدود ۱۹ میلیارد دلار خروجی خالص داشته است. صندوق اوراق قرضه این شرکت با حدود ۲۱ میلیارد دلار دارایی فقط از اول سال ۲۰۲۲ تاکنون بیش از ۱۰ میلیارد دلار سهام نقد کرده است. صندوق رشد ۲۷ میلیارد دلاری شرکت «تی رو پرایس» و صندوق رشد ۵۰ میلیارد دلاری شرکت «بلو چپ» از ابتدای سال ۲۰۲۲ میلیارد‌ها دلار خروج پول و کاهش دارایی داشته‌اند.

شرکت‌های «اینوسکو» و «فرانکلین تمپلتون» از اظهارنظر در این مورد خودداری کردند و اجازه ندادند مدیران عامل این شرکت‌ها مصاحبه کنند. شرکت «تی رو پرایس» در بیانیه‌ای چالش‌ها را تأیید کرد و گفت که انتظار دارد جریان‌های پول به سمت خرید سهام و اوراق قرضه در آینده افزایش یابد و در تلاش است طیف گسترده‌تری از محصولات ارائه دهد. مدیرعامل «تی رو پرایس» از مصاحبه در این باره خودداری کرد. شرکت «بردن» تا حد زیادی از رقابت در صندوق‌های سرمایه‌گذاری بزرگ صرف نظر کرده است و در عوض تأکید را بر راهبردهای بازارهای نوظهور و سرمایه‌های کوچک گذاشته است. «استفان هویس»، مدیر ارشد «بردن»، این کسب وکار را به سه بخش تقسیم کرده است: کسب وکار صندوق سرمایه‌گذاری مشترک، واحد ثروت که به سرمایه‌گذاران خرد خدمات می‌دهد، بن‌سازهای برای مشاوران مالی بر د، از مدیران سابق شرکت «سیتی گروپ» که دو سال پیش سکان مدیریت «بردن» را به دست گرفت، می‌گوید: «وجود قابل معامله در بورس این کسب وکار را تغییر داده است. هیچ بختی نمی‌ماند؛ ماشین برنده شده است. شما به کسب وکارهایی نیاز دارید که فقط در مدیریت دارایی فعال مشغول نیستند.»

بازارهای خصوصی اکنون آخرین ناجی احتمالی بسیاری از شرکت‌های فعال در این حوزه هستند. تقریباً همه، از شرکت‌های کوچک گرفته تا بازارهای بورس و محصولات فوق، از جهت ظرفیت در نظر گرفته شده برای این دور عرضه خودروهاست که صرف‌کنندگان واقعی بتوانند ثبت‌نام خود را انجام دهند. گفتنی است طرح‌های عرضه شامل طرح عادی، طرح حمایت از خانواده و جوانی جمعیت (مداران حائز شرایط قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت) و طرح جایگزینی خودروهای فرسوده را شامل می‌شود. خودروهای فوق برای فروش در قالب فروش فوق‌العاده و با موعد تحویل حداکثر سه ماهه عرضه شده‌اند، اما دو دسته از متقاضیان دارای شرایط زیر می‌توانند نسبت به ثبت‌نام در فروش آزاد خودروها از طریق سامانه یکپارچه اقدام کنند:

۱- برای همه متقاضیان مرحله اول و دوم سامانه یکپارچه

فرصت امروز؛ یکی از مهمترین بخش‌های اقتصاد امروز به حوزه مالیه برمی‌گردد و تجربه مدیریت مالی در ایالات متحده آمریکا می‌تواند برای سیاستگذاران و کارشناسان کشورمان نیز واجد اهمیت باشد. در این زمینه، «پلومبرگ» در گزارشی به قلم «سیلا وریسی» و «لوکیا گیفتوپولو» کارشناسان ارشد امور مالی، به آینده صنعت ۱۰۰ تریلیون دلاری مدیریت دارایی پرداخته و عملکرد سرمایه‌گذاری وحاشیه سود شرکت‌ها در پنج سال گذشته و همچنین روندها را در سراسر این صنعت بررسی کرده است تا نشان دهد که این شرکت‌های فعال در صنعت مدیریت دارایی چگونه بیش از هر زمان دیگری در معرض خطر هستند. به گزارش «پلومبرگ»، شرکت سرمایه‌گذاری آمریکایی «تی رو پرایس» از خروج ۱۲۷ میلیارد دلار، آن هم فقط طی دو سال، انگشت به دهان مانده است. شرکت سرمایه‌گذاری آمریکایی «فرانکلین تمپلتون» تلاش می‌کند روند شکست تقریباً بی‌وقفه خود را معکوس کند. در آن سوی اقیانوس اطلس، رئیس شرکت خدمات مالی اسکاتلندی «بردن» به نتیجه‌ای صریح رسیده است؛ صرفاً مدیریت سرمایه‌های مشترک دیگر برای یک کسب وکار کافی نیست.

در سراسر صنعت ۱۰۰ تریلیون دلاری مدیریت دارایی، مدیران سرمایه‌گذاری در دهه گذشته شاهد تغییراتی اساسی در اشتیاق سرمایه‌گذاران به راهبردهای ارزان‌تر و غیرفعال بوده‌اند. اکنون آنها حتی با چیزی وحشتناک‌تر مواجه شده‌اند: روند بی‌سابقه خیز بازارها که از سرمایه‌گذاری‌های آنها پشتیبانی کرده و آسیب‌پذیری‌های مرگبار را پنهان کرده است؛ ممکن است مربوط به گذشته باشد. به گفته «گروه مشاوره بوستون»، حدود ۹۰ درصد از درآمد اضافی‌ای را که مدیران سرمایه‌گذاری از سال ۲۰۰۶ به دست آورده‌اند، صرفاً از بازارهای رو به رشد بوده است، نه از جذب پول مشتری جدید.

بیش از ۶۰۰ میلیارد دلار پول نقد مشتری از سال ۲۰۱۸ از صندوق‌های سرمایه‌گذاری در «تی رو پرایس» و «فرانکلین تمپلتون» و «بردن» و شرکت مدیریت سرمایه‌گذاری بریتانیایی «جانوس هندرسون» و شرکت خدمات مالی آمریکایی «اینوسکو» خارج شده است. این رقم بیشتر از تمام پولی است که تحت نظارت «بردن» است، یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های مدیریت دارایی در بریتانیا. این پنج شرکت را نماینده رده میانی این صنعت در نظر بگیرید.

در راستای اجرای طرح‌های فروش خودروهای داخلی (تولیدی و مونتاژی) به صورت آزاد از محل محصولات جدید با ظرفیت‌های خالی موجود، برخی خودروسازان از طریق سامانه یکپارچه نوبت‌دهی خودروها، طبق جدیدترین اطلاعیه سامانه یکپارچه، از ۲۴ ماهه گذشته و... می‌توانند بدون آنکه نیاز به تعریف حساب و کالتی و بلوکه کردن وجه ۱۰۰ میلیون تومانی در حساب خود باشند؛ ثبت‌نام انجام دهند. با توجه به عرضه محصولات جدید با ظرفیت‌های خالی ناشی از انصراف متقاضیان و افزایش تولید، در راستای اجرای تصمیمات کارگروه خودرویی شورای رقابت و با هدف تسهیل شرایط برای کلیه متقاضیان خودرو، ظرفیت‌های قابل ارائه توسط خودروسازان از طریق سامانه یکپارچه عرضه خواهد شد. حال براساس جدیدترین اطلاعیه سامانه یکپارچه

یادداشت

ابتدال مشارکت عمومی و خصوصی

سهیل آل‌رسول، عضو هیأت نمایندگان اتاق تهران

دوره طلای سازندگی یا پول‌های نفتی به سرآمده، بودجه جاری هر سال نسبت به بودجه عمرانی رشد چشمگیری داشته و حاصل عدم رعایت آمایش سرزمین و بخش‌نگری در میان برخی تصمیم‌سازان، ۸۰ هزار پروژه نیمه‌تمام ملی و استانی است. ایران امروز بیش از پیش به توسعه زیرساخت‌ها نیازمند است و دولت سرمایه کافی برای سه جریان انداختن این‌همه پروژه نیمه‌تمام و نیازهای جدید خود ندارد. در این میان، قراردادهای مشارکت عمومی- خصوصی شاید راهکاری درست برای چنین تقضایی باشد. از میان روش‌های مختلف اجرای پروژه، مشارکت‌های عمومی و خصوصی در اجرای پروژه‌ها با ظرفیت ارئه چندین الگوی قراردادی، دارای سلفیقای چندین‌ساله است که به‌ویژه بنا به دلایل مختلفی به‌کارگیری از آن توسعه می‌یابد. از جمله آنچه باعث می‌شود اتکا به این روش در اجرا، بهره‌برداری و نگهداری بیش از پیش مورد توجه باشد، کمبود بودجه‌های عمرانی دولت تحت عنوان بودجه‌های تملک دارایی است. در کشورمان مقررات اولیه و بازنگری‌های هر‌روزی از مقررات مرجع این مشارکت‌های عمومی خصوصی تنظیم شده و در دسترس است؛ از جمله مصوبه ۲ شهریورماه ۱۳۹۴ شورای اقتصاد به استناد ماده (۲۷) قانون الحاقی، برخی از مواد قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۹۳ مجلس که دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید، نیمه‌تمام، تکمیل‌شده و آماده بهره‌برداری به بخش دولتی را شرح می‌دهد و همچنین اصلاحیه این دستورالعمل در ۱۸ خردادماه ۱۳۹۵ شورای اقتصاد که بر کلیات و روش پیاده‌سازی قانونی این مشارکت‌ها تمرکز دارد. تا اینجای کار، افرادی متوجه چیزی نیست و یک راه‌حل استاندارد و جهانی دارای سوابق متعدد و راهنماهای مثبت و مستند نزد نهادهای معتبر بین‌المللی در دسترس است که این فرصت را به دولت می‌دهد تا پروژه‌های زیرساختی خود را به بخش خصوصی برای مدتی محدود یا نامحدود واگذار نماید. بدون شک توسعه به‌کارگیری از مشارکت بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری، راهبری، ساخت، بهره‌برداری و نگهداری در پروژه‌های بزرگ زیرساختی کشور در حوزه‌های آب، شهری، انرژی، راه‌هن و … اولاً به توسعه خدمات مورد نیاز مردم و تسریع در بهره‌برداری از آن کمک شایانی خواهد کرد. ثانیاً دولت را در راستای اهداف مهم خود از جمله خصوصی‌سازی و حذف تلقی عمومی از دولت تحت عنوان کارفرمای بزرگ باری خواهد کرد. در عین‌حال در شرایطی که روند پروژه‌های عمرانی کشور رو به افول است، استفاده از هر روش فعال‌سازی این صنعت می‌تواند سرمایه‌های انسانی غنیم و دانش سرشار مهندسان جوان و باتجربه کشور را درگیر فعالیت‌های پراندمه و موثری کند، اما شوربخانه در واقعیت امر، شاهد ابتال در این به‌کارگیری هستیم.

پس‌ده اول انحصار یا ابتدال این مفهوم، نگاه به این رویکرد ذاتا سازنده است، «آنچه در فصل دوم لایحه ماده ۲۱ تا ۵۵ موارد اصلاحی دولت در برنامه هفتم متعکس است عملاً نحوه مشارکت و واگذاری پروژه‌های دولتی با تملک دارایی‌های دولت و نحوه واگذاری و فروش آن و به عبارتی، بسترسازی در جهت مولدسازی دارایی‌ها و اموال» دولت است که به نوعی به کسری بودجه‌های سنواتی دولت اشاره دارد تا فواید بهره‌برداری از یک طرح زیرساختی در ابعاد ملی یا استانی که در خدمت مردم قرار گیرد. چنین نوع نگاهی نه‌تنها فواید اساسی مشارکت عمومی- خصوصی را کم‌رنگ و بی‌اثر می‌کند که در نوع خود فقدان محتوا در برنامه را به رخ کشیده و سطح آن را به یک بی‌لان-هزینه-خرامدی صرف تنزل می‌دهد. شاید یکی از مهم‌ترین تگرانی‌های دغ‌فهم‌نمان ایران در پس این سوء‌تعبیر، اگر نگوئیم سوءاستفاده، نهفته است که نکند با مشارکت عمومی- خصوصی طرح‌های بکر یا نیمه‌تمامی به همسره دارایی‌های حاکمیتی آن با الگوی مولدسازی، خاطراتی خاطرنشان بر تارخ آثار خصوصی‌سازی‌های مسئله‌دار قدیمی بگذرانند. اما پرسه دوم در تعریف واژه دولت و نهاد عمومی و خصوصی و غیرخصوصی نهفته است؛ موضعی که در تنوع کنهظیر آن، کشورمان شاید از زکوردندان باشد. انتظار چنین است که طرفین مشارکت نهادی از بخش عمومی اعم از دولت یا شهرداری‌ها و یا دول‌دیگر مذاکره کنند. بازار سرمایه هم از بانک‌ها دیگر انواع آن، تأمین‌کننده مالی اصلی و بخشی اجرایی یا دارای بخشی از سرمایه طرف دوم یک قرارداد استاندارد مشارکت عمومی- خصوصی باشد، اما چنانکه در قانون بودجه ۱۳۹۷ ذکر شده به جای بخش خصوصی قید بخش غیرعمومی یا غیردولتی و جالب‌تر اینکه تنها نهادهای نظامی، امنیتی، پیمانادی، آستان‌های مقدسی یا مستغف و… در این حوزه طرف نهاد عمومی قرار گیرد که در تعداد کثیری از پروژه‌ها، بانک‌ها مستقیماً با ورود به بتنگنهداری عملاً دسترسی بخش خصوصی به مشارکت‌های مطلوب با نهادهای عمومی را به حداقل ممکن می‌رسانند. آنچنان که رتبه ایران براساس آمار سال ۲۰۱۹ در حوزه رقابت‌پذیری جهانی از منظر بازار کار، ۱۴۰ و از منظر نظام مالی، رتبه ۱۲۳ بوده است. به عبارت بهتر، عدم اعتماد ذاتی حکمرانی به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و برخی سوابق تلخ مشارکت‌ها در چنین شرایطی بین هر دو طرف، ظرفیت‌های مهمی را مغفول کرده و عملاً بخش‌هایی با مأموریت‌های ذاتی متفاوت را جایگزین بخش خصوصی حقیقی در این مناسبات نموده است.

اما پرسه آخر این قصه برعصه، سرمایه‌گذارگریزی سیستم‌ها و ساختارهای اداری ماست؛ جایی که در ارجاع کار به سرمایه‌گذاران در پروژه‌های مشارکت عمومی خصوصی، فقدان قانون و سرتدرگمی عجیب شش‌ساله لایحه مشارکت عمومی خصوصی در سالن‌های تودرتوی کمیسیون‌ها و کارگروه‌های مختلف دولت، سازمان برنامه، مرکز پژوهش‌ها و مجلس بالاکلیف مانده است. در جایی چنان یا سرمایه‌گذار بخش خصوصی برخورد می‌شود و کمین‌های ضدفساد شکل می‌گیرد که گویی مشارکت عمومی خصوصی تاراج خزانه ملی است و در جایی دیگر، ارجاع پروژه‌های چندده‌هزارمیلیاردی مشارکتی بر برخی نهادهای غیرخصوصی یا تشریفاتی در حد مکاتبه دو نامه چندخطی انجام می‌شود.

این حقیقت و تعریف که طرف مشارکت خصوصی در یک قرارداد PPP می‌یاست دارای اعتبار لازم برای جذب منابع مالی لازم از بازار سرمایه باشد و در عین حال باید دارای اهلیت و تخصص در موضوع مربوطه باشد، زمینه آن نیست که از حقوق برابر برای طرف دوم برخوردار نباشند. اتفاقا که اگر در هر فرآیندی دولت از طرف خصوصی به دنبال اخذ تعهد و تضمین است ارائه تضمین متقابل حداقل حق وی خواهد بود. چه بسیار پروژه‌های آب و فاضلاب با خرید تضمینی که طرف دستگاه اجرایی در ایفای تعهد خرید خود کوتاهی کرده و چه بسیار سرمایه‌گذاران ازادراهی که از افزایش‌های ناگافی، دیر هنگام و دستوری نرخ عوارض خود گله‌مند هستند.

آنچه مسلم است غالباً کمبود بودجه دولتی به عنوان دلیل اصلی برای انتخاب گزینه PPP برای یک پروژه بیان می‌شود. در حالی که ممکن است کمبود بودجه دولتی، دلیل اصلی این انتخاب نباشد؛ چراکه بهای پروژه‌های PPP بیشتر خواهد بود. معمولاً بهای پول قرض کرن برای بخش خصوصی از بخش عمومی بیشتر است و هزینه‌های بالاتری برای مدیریت سیستم‌های قراردادی PPP دیده می‌شود. هزینه‌های تراکشن پروژه‌های PPP می‌توانند قابل توجه باشند. همچنین ممکن است پروژه‌های PPP تعداد زیادی از مسئولیت‌های متعهد و غیرمشهود را بر دوش دولت تحمیل کنند. با این تعریف نمی‌توان از خیر چنین راهبرد منبتی به راحتی گذشت و بدترین خیانت به توسعه زیرساختی کشور، سوءبرداشت آگاهانه از این مفهوم کاربردی به نفع مقاصد سیاسی یا گذرای نامرتبیطی است که به صورت تکنیکی سیاسی یا غیرفنی، مشکلات و معضلات دولتی را به دولت بعدی می‌لج‌جا کند و در انتای آن ضمن به ابتدال کشیدن مفهوم مشارکت عمومی خصوصی، بخشی از دارایی‌های ملی را نیز به جریان‌های فاقد اعتبار مالی لازم یا فاقد اهلیت واگذار نماید؛ چراکه یک پروژه نمی‌تواند به عنوان یک پروژه PPP اجرانشده در نظر گرفته شود؛ مگر آنکه بازدهی، اجرا، بهره‌برداری، تحویل و مدیریت به روشنی بهبود یابد و دسترسی به فناوری پیشرفته بتواند این هزینه‌های اضافی اشاره‌شده را خنثی کند. بسیاری از کشورها، ارزش پول را به عنوان معیار اصلی قضاوت منافع یک گزینه PPP برای یک پروژه به حساب آورده‌اند.

laPPP برای دولتها به عنوان یک رویکرد کاهش‌دهنده بودجه برای توسعه‌های زیرساختی جذاب شده‌اند؛ چراکه «این توانند منبع خدمات زیرساختی مورد نیاز را افزایش دهند». «ممکن است نیاز به هیچ هزینه نقدی فوری نداشته باشند». «بازر سسگین هزینه‌های طراحی و ساخت را از دوش دولت برمی‌دارند». «بسیاری از ریسک‌های پروژه را به بخش خصوصی می‌سپارند» و «طراحی پروژه، نوع فناوری، ساخت، بهره‌برداری و تحویل خدمات بهتر را تضمین می‌کنند». با این حال، عدم رعایت قواعد و استانداردهای این رویکرد بدون داشتن راهنما و قانون لازم قطعاً راهگشا نخواهد بود. از این روست که قویا باید معتقد باشیم به جای جامایی ناقص این مفهوم در برنامه هفتم باید به نمر نخستن لایحه مشارکت عمومی خصوصی نه‌ویژه با مشارکت شکل‌های مرتبط اقتصادی فعال بخش خصوصی را مورد نظر داشته باشیم که در غیر این صورت حاصل آن، خدشه بیشتر به منافع و سرمایه‌های ملی خواهد بود.

فرصت امروز با وجود رشد نسبتاً پیوسته قیمت مسکن در شهر تهران، بازار مسکن از نظر حجم معاملات همچنان وضعیت نامساعدی دارد. هرچند تعداد معاملات مسکن در آبان ماه ۱۴۰۲ نسبت به همراه طبق آخرین گزارش بانک مرکزی، ۱۴ درصد افزایش یافته و به ۳ هزار و ۶۰۰ واحد مسکونی رسیده است، اما این میزان نسبت به ماه مشابه سال گذشته بیش از ۵۵ درصد کاهش داشته و همچنین نسبت به سال‌های اوج رونق بازار مسکن تهران، فاصله بسیار زیادی را نشان می‌دهد؛ کما اینکه میانگین تعداد معاملات مسکن شهر تهران در یک دهه قبل و بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ حداقل ۱۴ هزار معامله بوده است. همچنین میانگین قیمت هر متر خانه در پایتخت از مرز ۷۵ میلیون گذشت و به رقم ۷۵ میلیون و ۷۷۰ هزار تومان در آبان امسال رسید. اگرچه میانگین قیمت مسکن در آبان نسبت به مهرماه ۰۴ درصد افت داشته اما قیمت‌ها در شهر تهران در سطح غیرمعمولی قرار دارد و فاصله مستمردز با خرید مسکن، شکاف عظیمی پیدا کرده است؛ به طوری که در مقابل قیمت ۷۵ میلیون تومانی هر متر خانه در پایتخت، حداقل مستمردز برای کارگز بدون فرزند، ۷ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است. بازار مسکن به عنوان نمای عمومی صنعت ساختمان، پس از تنش ارزی دهه ۹۰ هرگز نتوانست خود را بازیابی کند و متقاضیان با یا سوده‌های قابل توجه به عرش رسیدند یا با رشد تصاعدی شکاف میان قیمت مسکن و قدرت خرید، هرچه بیشتر از رویای خانه‌دار شدن فاصله گرفتند. بررسی آمارهای حوزه مسکن از ابتدای دهه ۹۰ تاکنون و تطبیق آنها با قدرت خرید جامعه و هزینه‌های ساخت و ساز نشان می‌دهد که متقاضی مصرفی مسکن در این دهه، بدترین شرایط را تجربه کرده و نه تنها به تدریج از بازار خرید مسکن اخراج شده بلکه در بازار اجاره نیز آماج حملات تورمی قرار گرفته و ناچاراً به مناطق پایین‌تر و یا حاشیه شهرها رانده شده است.

سقوط آزاد تولید مسکن

در ابتدای دهه ۹۰، قیمت مسکن در شهر تهران، ۱٫۸ میلیون تومان به ازای هر مترمربع بود، اما از آبان ماه ۱۴۰۲ به ۷۵ میلیون تومان رسیده است. این رشد تصاعدی قیمت مسکن در کمتر از ۱۲ سال، اتفاقی است که اگر تورم سنگین یک دهه گذشته را از سر نگذرانده بودیم، اصلاً برای‌مان باورپذیر نبود. در سال ۱۳۹۰، یک متقاضی مصرفی مسکن می‌توانست با ۳۰ درصد درآمد ۲۸ ساله خود به قیمت روز، یک واحد آپارتمان ۱۱۵ متری در مناطق متوسط شهر خریداری کند، اما با قیمت‌های امروز همین شخص با کل درآمد ۲۸ ساله خود نیز نخواهد توانست همان آپارتمان را بخرد. این اتفاق گرچه شهروندان را از رویای خانه‌دار شدن دور و دورتر کرده، اما همزمان محدودتر شدن بازار و ریزش متقاضیان بالقوه در صنعت ساختمان را به دنبال داشته و مقیاس فعالیت‌های ساختمانی را به

همین میزان کم کرده است. در ابتدای سال ۹۰، متوسط تعداد معاملات مسکن شهر تهران ۲۰ هزار معامله در ماه بود، درحالی که در آبان امسال حجم معاملات مسکن تهران ۳ هزار معامله بوده است. این اتفاق در حوزه

تولید مسکن در سایه تورم افسارگسیخته افت کرده و قیمت‌ها به ارقام غیرمعمولی رسیده است

آوار تورم روی تولید مسکن

ساخت مسکن نیز تکرار شده است، به طوری که در ابتدای دهه ۱۳۹۰، تعداد واحدهای مسکونی تولیدشده در شهر تهران از ۲۱۰ هزار واحد گذشته بود و در کل کشور حدود ۷۶۵ هزار واحد مسکونی تولید شد، اما در سال ۱۴۰۱ به گواه آمارها، میزان برنامه‌ریزی برای تولید واحدهای مسکونی در پروانه‌های ساختمانی شهر تهران فقط ۴۳ هزار واحد بوده و کل تولید مسکن شهری کشور نیز از ۴۱۷ هزار واحد فراتر نرفته است.

سقوط ۸۰ درصدی تولید مسکن شسر تهران و افول ۴۵ درصد تولید مسکن شهری در کشور، اتفاقی است که در طول بیش از یک دهه گذشته در صنعت ساختمان رخ داده و تبعات آن تا سال‌های سال می‌تواند دامنگیر بازار و جامعه باشد؛ تا جایی که حتی نهضت ملی مسکن و برنامه‌ریزی برای تولید مسکن در چهار سال هم نتوانسته است روال تولید مسکن را به حالت قبل برگرداند. به گزارش «آینده‌نگر»، مقایسه وضعیت تولید و روند قیمت مسکن در بازار تهران نشان می‌دهد که در یک دهه اخیر هرچه تولید مسکن تضعیف شده، در عوض شتاب رشد قیمت آن افزایش یافته است؛ به طوری که هم‌اکنون نسبت به میانگین دهه ۹۰، شاهد جهش ۴ هزار درصدی قیمت مسکن و کاهش ۷۹ درصدی تولید مسکن هستیم.

آوار مسکن در بازار اجاره

یک روی دیگر تحولات بازار مسکن، سرریز تورم سنگین به بازار اجاره بوده است؛ به گونه‌ای که نسبت درآمد به ارزش واحد مسکونی (R/P) از محدوده ۱۱ در سالل ۹۰ به ارقام باورنکردنی و متورم در محدوده ۴۰ در تابستان ۱۴۰۲ رسیده است؛ درحالی که در طول این دوره، مستأجران هر سال وزن بیشتری از سبد هزینه‌ای خود را به هزینه نهضت ملی مسکن داده‌اند و طبق آمارهای شهردار تهران، سهم اجاره از سبد هزینه مستأجران تهران به ۶۵ درصد رسیده است. البته این تمام ماجرا نیست. بررسی نسبت قیمت به درآمد در بازار اجاره تهران نشان می‌دهد که نسبت معقول این شاخص در بلندمدت در محدود ۱۵ تا ۱۸ بوده است. در این ارقام، حاشیه سود اجاره‌داری در مقایسه با قیمت مسکن و سرمایه‌موجر، رقم معمولی است، اما در ارقام بالاتر به تدریج درآمد حاصل از اجاره با سرمایه اسمی موجر در واحد مسکونی هیچ مناسبتی ندارد و همین مسئله بازار را ترغیب می‌کند که قیمت اجاره را به صورت متوالی و تا جایی که توان مالی مستأجر اجاره می‌دهد، افزایش دهد. به همین دلیل در یکی دو سال اخیر با وجود سقف افزایش ۲۵ درصدی اجاره از سوی دولت، میانگین قیمت اجاره در آمارهای رسمی نزدیک به ۵۰ درصد و در کف بازار و آمارهای غیررسمی تا ۶۵ درصد رشد کرده است.

در حقیقت، در اقتصاد متورم ایران، بسیاری از روابط در بازارها تخریب شده و ابرچالش‌هایی به وجود آمده که اغلب بازیگران بازار و صنعت را متضرر می‌کند. در بازار مسکن، تورم افسارگسیخته به توجیهی برای جهش‌های مکرر قیمت مسکن تبدیل شده و هم‌زمان این مسئله روی

وزیر صمت از تأمین ارز واردات خودروهای برقی خبر داد

ادامه واردات خودرو تا رفع ناترازی تولید

غیرمتداول برای تأمین امنیت تجارت است، در پاسخ به سوالی درباره اختلال در سامانه جامع تجارت، گفت: این جنس مشکلات فنی مرتب پیش می‌آید و حل می‌شود.

«علی‌آبادی» درباره واردات خودروهای دست دوم نیز گفت: آیین‌نامه واردات خودروهای دست دوم در دولت مصوب شده و هیأت دولت هم باید آن را ابلاغ کند و ابلاغ‌کننده وزارت صمت نیست. این مقام مسئول در پاسخ به سوال دیگری درباره چالش‌های تأمین ارز واردات خودرو نیز گفت: ارز در تجارت و فعالیت اقتصادی ابزاری است که بین ساختارهای اقتصادی مختلف کارکرد دارد و روی همه چیز هم اثر دارد. در موضوع تأمین ارز، نگرانی دولت این است که یک اقدام نسنجیده، اقتصاد کشور دچار تأثیر و معیشت مردم با تغییر نرخ ارز دچار خطر شود. بنابراین دولت با احتیاط عمل می‌کند، اما به گفته وی، در حوزه واردات خودرو برنامه‌ریزی انجام شده و نگرانی از اینکه هیچ بخشی از اقتصاد دچار آسیب شود وجود ندارد. همچنین ارز همه مواردی که در مورد خودرو برقی اعلام شده، تأمین شده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه واردات در حوزه خودرو برای رفع ناترازی انجام می‌شود، تصریح کرد: ابداً ناترازی در حوزه خودرو با سایر کالاها متفاوت است. در برخی کالاها مانند گندم، داشتن یک کیفیت قابل قبول کافی است. اما در مورد خودرو تنوع رنگ، مدل، تکنولوژی و … وجود دارد که همه می‌توانند ناترازی ایجاد کنند. تا زمانی که ناترازی در این حوزه‌ها وجود داشته باشد، واردات را مناسب می‌دانیم و برای رفع ناترازی‌ها برنامه‌ریزی می‌کنیم. همچنین سعی می‌کنیم با وضع تعرفه، رقابت سودمند و مناسبی که به نفع ظرفیت ملی باشد ایجاد کنیم.

او همچنین از هدف‌گذاری افزایش ۱۰ برابری سرمایه صندوق ضمانت صادرات خبر داد و با اشاره به اینکه در حال برنامه‌ریزی برای اتصال شرکت‌های دانش‌بنیان به شرکت‌های بزرگ هستیم، گفت که سرمایه

تلفن مستقیم: ۸۶۰۷۳۳۹۰

رشد تورم، اثر مضاعف گذاشته است. در کنار این اتفاق، هزینه تولید مسکن به واسطه تخلیه تورم اقتصاد در بازار نهاده‌ها و به ویژه زمین، دچار جهش‌های متوالی شده و قدرت سرمایه در گردش سازندگان را نیز نابود کرده است. در این وضعیت، تولید صنعت ساختمان به فرآخور رشد هزینه تولید و کاهش قدرت سرمایه در گردش افت کرده و در آن سوی ماجرا، متقاضیان بالقوه این صنعت نیز به دلیل از دست دادن قدرت خرید، از بازار حذف شده‌اند، در نتیجه تولید محصول نهایی (مسکن) در پایان این چرخه شدیداً کاهش یافته و این دویاره ابتدای ماجرای است که به رشد تورم، رشد هزینه تولید، کاهش قدرت سرمایه در گردش و ناتوان‌تر شدن متقاضیان منجر می‌شود.

حباب ویرانگر قیمت زمین

براساس اطلاعات سازمان نظام مهندسی، نرخ‌های تعدیل شده سازمان برنامه و بودجه و همچنین برآوردهای فعالان بخش خصوصی صنعت ساختمان، هزینه ساخت هر مترمربع زیربنای مسکونی معمولی از ۸ تا ۱۵ میلیون تومان است، اما قیمت فروش مسکن نوساز در بازار تهران، مراکز استان‌ها و کلانشهرها که تقاضای مکفی برای تولید انبوه ساختمان مسکن وجود دارد، تفاوت بسیار فاحش و چندین برابری با این هزینه ساخت دارد که بخش عمده آن ناشی از قیمت سرسام‌آور زمین و بخش کمتر آن ناشی از هزینه‌های مکرر عوارض و… است. از آنجا که زمین، نهاده اصلی تولید مسکن و ساختمان است و به جز پروژه‌های مشارکتی، کمتر آن ناشی از هزینه‌های مکرر عوارض و… است. از آنجا که زمین، در بسیاری موارد سازندگان باید هزینه تأمین آن را متقبل شوند، نجومی شدن قیمت زمین مستقیماً به معنای زمینگیر شدن فعالان صنعت ساختمان، حداقل در مراکز دارای تقاضای موثر برای محصول ساختمانی است؛ چراکه آنها اگر در میانه دهه ۹۰ به ۱۰۰ میلیارد تومان می‌توانستند یک پروژه متوسط را اجرا کنند، در شرایط موجود باید با چند برابر این رقم فقط زمین موردنیاز را بخرند و خواب سنگین سرمایه را نیز تا پایان دوره ساخت متحمل شوند تا پس از آن به واسطه فعالیت ساختمانی بازده معقول و مورد انتظار خود دست یابند. سازندگان به تجربه دریافته‌اند که نگهداری محصول تولیدی خود برای مدت زمان بیشتر، نه تنها بسیاری از ریسک‌های ساخت و سساز را از بین می‌برد، بلکه بازدهی آن از فروش محصول و تکرار تولید نیز بالاتر است. این رفتار که نتیجه حباب ویرانگر قیمت زمین است، تولیدکنندگان را به سمت کاهش داوطلبانه تولید سوق داده، در حالی که اگر سیاستگذاران برای راه‌اندازی اجاره‌داری حرفه‌ای یا تولید مسکن مدون با مشارکت بخش خصوصی برای مقاصد خاص نظیر تأمین مسکن موردنیاز خانه‌اولی‌ها در متن شهر تدابیری می‌اندیشیدند، فعالان صنعت ساختمان بدون نیاز به صرف هزینه سنگین برای خرید زمین، تولید خود را افزایش می‌دادند و از این مسیر هم توجیه‌سفته‌بازی و گرانفروشی زمین از بین می‌رفت و هم حباب قیمت مسکن به تدریج خالی می‌شد و بازار اجاره از ترکش‌های مکرر تورم در امان می‌ماند.

بدون رشد اقتصادی، افزایش سن بازنشستگی صرفا یک شوخی ناکارآمد است

واکاوی ناترازی صندوق‌های بازنشستگی

فرصت امروز؛ دولت برای رفع ناترازی صندوق‌های بازنشستگی از افزایش سن بازنشستگی در برنامه هفتم توسعه خبر داده و هرچند این موضوع، واکنش‌ها و انتقادات زیادی را به دنبال داشته است، اما به نظر نمی‌رسد که در حل بحران چندان کارساز باشد. کارشناسان می‌گویند برای بهبود وضعیت صندوق‌های بازنشستگی، این اتفاق به تنهایی کافی نیست و به اصلاحات هم‌زمان و گسترده‌تری از جمله بهبود مدیریت صندوق‌ها، افزایش نرخ حق بیمه، کاهش نرخ تعلق‌پذیری و… نیاز است. در همین زمینه، پژوهشگر مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه براندایز بر این باور است که افزایش سن بازنشستگی، اثر چندانی در حل بحران ندارد و بدون رشد اقتصادی، افزایش سن بازنشستگی صرفا یک شوخی ناکارآمد است. «هادی کحال‌زاده»، پژوهشگر مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه براندایز و کارشناس سابق سازمان تأمین اجتماعی در نشست «بررسی بحران نظام بازنشستگی و پیامدهای آن بر توسعه ایران» گفت:اینکه نظام بازنشستگی اکنون دچار «بحران» است یا «فروپاشی» یا «برچالش» بسته به دامنه اثرات آن در جامعه است. مسئله اصلی صندوق‌های بازنشستگی، ناپایداری آنهاست؛ یعنی دخل و خرج آنها با هم سازگار نیست. ممکن است گفته شود دولت با چاپ پول می‌تواند کار صندوق‌ها را راه بیندازد، اما چنین اقدامی می‌تواند تبعات زیادی برای کشور داشته باشد و این موضوع می‌تواند آینده کشور را گروگان بگیرد. من در صحبت‌هایم اولاً در مورد چسبتي این مشکل توضیحاتی ارائه خواهم داد و ثانیاً راه‌حل‌های پیشنهادی برای این موضوع را که اتفاقاً در برنامه هفتم توسعه هم به آن پرداخته شده است و روزهای اخیر در مجلس شورای اسلامی هم مورد بحث و گفت‌وگو قرار گرفت، بررسی خواهم کرد.

او در تبیین این ابرچالش اقتصاد ایران توضیح داد: مهم‌ترین اعتراضات از حیث تعداد در سال‌های اخیر، اعتراضات بازنشستگان بوده (از ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۰، حدود ۵۴۰ تجمع) و این هنوز روز خوش ماست. اکنون ۱۷ صندوق داریم که تقریباً همه آنها ورشکسته هستند؛ به‌جز صندوق آتیه‌سازان (متعلق به بخش خصوصی) که آن هم اگرچه الان وضع بدی ندارد، اما در آینده به مشکل خواهد خورد. بحث بنده هم ناظر به سازمان تأمین اجتماعی، تأمین اجتماعی نیروهای مسلح، صندوق بازنشستگی کشوری و فولاد (دولت پول آن را می‌دهد) است و به بقیه صندوق‌ها نمی‌پردازم. از سال ۱۳۸۱ تاکنون حتی اگر تورمزدایی کنیم، کمک‌های دولت به صندوق‌های بازنشستگی دولتی ۱۰۰ برابر شده است. دولت اکنون به سازمان تأمین اجتماعی بین ۶۰۰ تا ۷۰۰ همت بدهکاری دارد (سازمان تأمین اجتماعی حدود ۲۵ درصد کسری دارد)؛ توجه کنیم که بودجه سال ۱۴۰۲، ۲۰۰۰ همت است!

«کحال‌زاده» در ادامه افزود: اما تا سال ۱۴۱۵ بین ۱۶ هزار تا ۲۴۰ هزار همت کسری خواهد داشت. در سال ۱۴۱۵ حتی اگر دولت نخواهد تمام بدهی سازمان تأمین اجتماعی را بدهد و فقط بخواهد بارانه و حقوق بازنشستگی را پرداخت کند (درمان را در نظر نگیریم)، ۸۰ درصد بودجه کشور را باید به بازنشسته‌ها بدهد و این یعنی یک کسری بودجه خیلی بزرگ. اکنون ۱۵ درصد بودجه مربوط به بازنشسته‌ها است. ۳۱۰ همت را به دو سه تا صندوق اختصاص داده است. این رقم (۳۱۰ همت) را اگر بخواهیم بدانیم چقدر مهم است، باید بدانیم امسال حدود ۲۵۰

همت نیاز داشتیم برای تعمیر و نگهداری زیرساخت‌های حمل و نقل کشور. به هر حال، بخش عمده‌ای از ناترازی بودجه کشور مربوط به پرداخت‌های بازنشستگان است. به گفته این استاد دانشگاه، طبق تعریف صندوق بین‌المللی پول، دولت ایران ورشکسته است (بالای ۳۵ درصد بدهی دارد)، اما حتی اگر این تعریف را هم نادیده بگیریم، باید توجه داشته باشیم که همین الان برای تسویه حساب سازمان تأمین اجتماعی و سازمان بازنشستگی کشوری، ۱۱ هزار همت نیاز است. اگر تمام شستا، پتروشیمی‌ها و شرکت‌های دولتی را بفروشند و طلب خود را هم از دولت بگیرند، می‌شود ۱۵۰۰ همت. سازمان بازنشستگی کشوری هم اگر دارایی‌ها و ساختمان‌های خود را بفروشد، می‌شود ۱۰۰۰ همت. بنابراین اکنون حدوداً چهار چهار برابر دارایی خود تعهد دارند.

این پژوهشگر مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه براندایز، به وجه دیگر ماجرا اشاره کرد و گفت: تمام اینهایی که گفته شد، در صورتی بود که کشور ما هنوز پیر نشده است. الان ۷ درصد جمعیت کشور، سالمند است، اما تا سال ۲۰۵۰ جمعیت سالمند کشور به ۲۵ درصد می‌رسد. در حال حاضر نسبت جمعیتی که به بیمه پول می‌دهد در مقابل جمعیتی که از بیمه پول می‌گیرد، چهار برابر است، اما بعدها این نسبت به خاطر تغییرات جمعیتی تغییر خواهد کرد. الان ۴۰ درصد بازنشسته‌ها سن‌شان بالای ۶۰ سال است، اما تا سال ۱۴۱۵ این جمعیت بیشتر می‌شود و بالطبع هزینه‌های آنها هم بالاتر می‌رود. همچنین یکی دیگر از مشکلات، پرداخت حقوق بازماندگی است؛ یعنی سازمان تأمین اجتماعی بعد از مرگ فرد شاید تا ۳۰ سال به بازماندگان حقوق می‌دهد. افزون بر این، در برخی دولت‌ها بر گروه‌های حقوق‌بگیر تأمین اجتماعی هم اضافه شد و جمعیت معاف‌شدگان افزایش یافت.

«کحال‌زاده»، طراحی اشتباه صندوق، تغییرات جمعیتی، شکل مدیریت، فساد که سبب شده شستا تبدیل به حیاط خلوت شود، بازنشستگی‌های پیش از موعد و… را همگی جزو علل این مشکل دانست، اما خاطرنشان کرد که دلایل اصلی این مشکل، دو تاست: طراحی اشتباه صندوق و بحران تولید و توزیع ثروت ملی. او در مورد ساختار اشتباه صندوق‌ها گفت: من محاسبه کردم که یک کارمند یا کارگر از سال ۱۳۶۶ تا ۱۳۹۵ با توجه به حقوق ماهیانه و قیمت سکه، بین ۱۰۰ تا ۱۱۷ سکه به صندوق‌های بازنشستگی داده است و به عبارتی، در ۳۰ سال حدود ۱۰۰ سکه سرمایه‌گذاری کرده است. سکه را هم منبای سرمایه‌گذاری قرار دادم، چون بهترین سرمایه‌گذاری در ایران، طلا و سکه است و طبق محاسبات نسبت به مسکن و بورس برتری دارد. حال اگر قرار باشد بیمه بعد از بازنشستگی کارمند یا کارگر به مدت ۲۰ سال، هر دو ماه یک سکه به او پرداخت کند (این مقدار حقوق با توجه به قیمت فعلی سکه، زیر خط فقر است)، باید ۱۸۰ سکه به کارمند یا کارگر بدهد. بنابراین این صندوق‌ها بین ۲۰ تا ۵۰ درصد کسری ذاتی دارند و نیاز به اصلاحات بنیادین آنها داریم. همچنین سهمی هم که دولت به عنوان کارفرما به صندوق‌ها می‌دهد، حدود ۱۴ درصد است که نسبت به کشورهای دیگر رقم بالایی است، اما باز هم حقوق مناسبی برای بازنشسته محسوب نمی‌شود.

این پژوهشگر سیاست‌گذاری اجتماعی در تبیین راهکارهای پیشنهادی برای این بحران توضیح داد: افزایش سن بازنشستگی، حذف پرداخت حقوق بازماندگی، کم شدن معافیت‌ها، عدم تغییر حداقل پرداختی

برمبنای خط فقر و کاهش تعداد روزهای پرداختی در حقوق ماهانه از ۳۰ روز به ۲۰ روز، همه و همه راهکارهایی است که پیشنهاد شده و در برنامه هفتم توسعه هم دیده شده است و من هم بحث در مورد این راهکارها را که روی کاهش هزینه تمرکز دارد، منتفی نمی‌بینم، اما براساس محاسبات انجام‌شده توسط موسساتی مانند مکنزی، این راهکارها تأثیر زیادی ندارد و شاید در حدود ۳ الی ۴ درصد وضعیت را بهبود ببخشد.

او راهکار اساسی رفع این مشکل را به رسمیت شناختن این بحران و ایجاد گفت‌وگوی ملی برای حل آن دانست و افزود: لازمه اصلاحات بنیادین ساختار صندوق‌های بازنشستگی، تفکیک نگاه بیمه‌ای و نگاه حمایتی است. وظیفه سازمان تأمین اجتماعی، کار حمایتی نیست. حقوق بازماندگان، ربطی به سازمان تأمین اجتماعی ندارد؛ پرداخت حقوق مطابق خط فقر، وظیفه سازمان تأمین اجتماعی نیست. حمایت و تأمین یک زندگی خواهد بود در حد خط فقر، وظیفه دولت است و نه بیمه‌ها. اگر هم کسی بخواهد در زندگی فراتر از حد خط فقر داشته باشد خودش برود و سرمایه‌گذاری کند و زمینه این سرمایه‌گذاری را دولت باید فراهم کند. بنابراین باید نظام بیمه چندلایه تشکیل شود. «قای ستاری‌فر» در زمان تصدای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی برای تدوین قانون جامع رفاه تلاش کرد. به هر حال باید ساختار پرداختی بیمه‌ها تغییر کند و وظیفه حمایت به دولت محول شود. لازمه این تحول، ایجاد یک نظام اطلاعاتی قوی است و همچنین نیاز به یک نظام مالیاتی فردی قوی دارد تا مشخص شود چه کسی باید بیمه بپردازد و چه کسی باید بیمه درمان بگیرد و افراد چقدر و چگونه باید مالیات بدهند تا در نهایت حمایت بیمه‌ها تغییر کند.

«کحال‌زاده» در مورد بحران تولید ثروت ملی هم گفت: کشور از سال ۱۳۶۶ وارد یک دوره خشکسالی در رشد اقتصادی شده است. ثروت ملی ما زیاد نشده، نرخ سرمایه‌گذاری در کشور هم منفی است. اگر ثروت ما زیاد می‌شد و به تبع آن، اشتغال هم زیاد می‌شد (حدود ۱۱ میلیون شغل جدید) و این نیروی کار به صندوق‌های بازنشستگی از جمله سازمان تأمین اجتماعی پول می‌دادند، امروز با آن خطراتی که در مورد سال ۱۴۱۵ پیش‌بینی کردیم، مواجه نبودیم. برای حل معضلی که به آن اشاره شد، باید ۱۸ سال رشد اقتصادی ۷ درصد داشته باشیم؛ یعنی رشد اقتصادی غیرنفتی بزرگ‌تر بالای ۴ درصد باشد تا موتور اقتصاد روشن شود و الا باید به‌فقط پول بر بیآوریم و این یعنی تورم و تورم، مالیات فقرای جامعه است. با دست خالی نمی‌توان با این بحران فراینده و روبه‌رو شد؛ باید عزم جدی برای تغییرات داشت و الا افزایش سن بازنشستگی صرفا یک شوخی ناکارآمد است. کارشناس سابق سازمان تأمین اجتماعی در پایان صحبت‌هایش افزود: متأسفانه نظام کارشناسی کشور هم برای تحلیل این بحران ضعیف است و افراد توانمند برای تحلیل جدی آن کم هستند. کیفیت نهاد دولت به توان تحلیلی، توان اجرایی و مشروعیت سیاسی وابسته است و این کسری در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ با زمان فعلی قابل مقایسه نیست. افزون بر این، تغییر حل بحران تولید و توزیع ثروت کشور که بزرگ‌ترین مسئله کشور است، نیاز به اصلاحات ساختار سیاسی است؛ باید دستگاه قضایی مستقل داشت، باید حق مالکیت خصوصی را محترم شمرد، باید رابطه دولت و ملت اصلاح شود و باید سیاست خارجی بهتر شود.

شماره ۳۳۷۷

فصلت امروز

شششنبه

۳ آذر ۱۴۰۲

اخبار

در پی ریزش ۱۲ دلاری اونس طلا

قیمت سکه و طلا پایین آمد

قیمت انواع سکه و طلا به دنبال ریزش ۱۲ دلاری اونس جهانی طلا کاهش یافت. در جریان دادوستدهای روز دوشنبه در بازار تهران و براساس نرخ اعلامی اتحادیه صنف فروشندگان و سازندگان طلا، جواهر، نقره و سکه تهران، هر قطعه سکه بهار آزادی طرح جدید با رقم ۲۹ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان به فروش رسید که در مقایسه با روز یکشنبه، ۱۵۰ هزار تومان کاهش قیمت داشت. سکه بهار آزادی طرح قدیم نیز در مقایسه با روز قبل بدون تغییر قیمت در همان رقم ۲۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان داد و ستد شد. نیم‌سکه ۱۵ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان، ربع سکه ۱۰ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان و سکه گرمی نیز با نرخ ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان معامله شد. قیمت نیم‌سکه و ربع سکه نسبت به روز قبل هر کدام ۱۰۰ هزار تومان کاهش قیمت داشتند. هر گرم طلای ۱۸ عیار در بازار طلای تهران نیز با قیمت ۲ میلیون و ۴۴۲ هزار و ۶۰۰ تومان داد و ستد شد. پهای هر انس طلا در بازارهای جهانی هم یک‌هزار و ۹۹۴ دلار اعلام شد که در مقایسه با روز قبل، کاهش ۱۲ دلاری را نشان می‌دهد. همچنین قیمت هر اسکناس دلار آمریکا در معاملات مرکز مبادله ارز و طلای ایران در مقایسه با ۲۴ ساعت گذشته ۱۰۲ تومان و نرخ هر اسکناس یورو ۱۱۲ تومان افزایش یافت. در معاملات روز دوشنبه مرکز مبادله ارز و طلای ایران، هر اسکناس دلار آمریکا به ۴۲ هزار و ۶۱۵ تومان و نرخ حواله دلار نیز به ۳۸ هزار و ۷۴۱ تومان رسید که در مقایسه با روز یکشنبه به ترتیب ۱۰۲ تومان و ۹۲ تومان افزایش داشت. هر اسکناس یورو نیز با افزایش ۱۱۲ تومانی در مرکز مبادله ارز و طلای ایران به ۴۵ هزار و ۸۸۵ تومان و نرخ حواله یورو نیز با افزایش ۱۰۲ تومانی به ۴۱ هزار و ۷۱۴ تومان رسید. همچنین اسکناس درهم امارات ۱۱ هزار و ۶۰۳ تومان ارزش‌گذاری شد و نرخ حواله درهم نیز به ۱۰ هزار و ۵۴۹ تومان رسید.

در ۷ ماهه ابتدای امسال رقم خورد

رشد ۴۲ درصدی عملکرد شاپرک

با توجه به داده‌های بانک مرکزی از شبکه الکترونیکی پرداخت کارت(شاپرک)، می‌توان دریافت که ارزش معاملات انجام شده در هفت ماهه ابتدای ۱۴۰۲ بیشتر از سرعت افزایش قیمت‌ها رشد کرده است. شاپرک یکی از درگاه‌های امن پرداخت الکترونیک تحت نظر بانک مرکزی است که خریده‌های اینترنتی، موبایل و دستگاه پوز به وسیله آن صورت می‌پذیرد. براساس آمارهای منتشرشده، تعداد معاملات انجام شده در سامانه شاپرک طی هفت ماه ابتدای ۱۴۰۲ حدود ۲۸ میلیون و ۷۸۴ هزار معامله ثبت شده است. مشاهده می‌شود در مقایسه با هفت ماهه ابتدای سال ۱۴۰۱ که تقریباً ۲۵ میلیون و ۵۱۸ هزار معامله در سامانه شاپرک به ثبت رسیده بود، تعداد معاملات در سال جاری حدود ۱۲ درصد رشد داشته است. همچنین بررسی‌های مربوط به مبالغ معامله شده در این سامانه نیز حاکی از رشد ۴۱٫۹ درصدی حجم معاملات در هفت ماهه سال جاری در قیاس با بازه مشابه در سال گذشته است. به همین ترتیب، کل معاملات در این مقطع زمانی در سال جاری حدود ۶ هزار و ۷۰۵ همت به ثبت رسیده که تقریباً ۹۸۰ هزار و ۶۸۰ همت نسبت به هفت ماهه ۱۴۰۱ افزایش داشته است. با توجه به اینکه تورم نقطه به نقطه در مهرماه حدود ۳۲٫۲ درصد به ثبت رسیده است، بنابراین می‌توان ادعا کرد که بخش زیادی از افزایش ارزش تراکنش‌ها در اثر رشد سطوح قیمت‌ها رقم خورده است، اما با توجه به بیشتر بودن سرعت رشد ارزش معاملات از سطوح قیمت‌ها، شاید بتوان نتیجه گرفت که ارزش حقیقی تراکنش‌ها نیز افزایش یافته است. همچنین مبلغ سرانه هر یک از معاملات از ابتدای سال تا انتهای مهرماه ۱۴۰۲ به طور میانگین حدود ۲۳۳ هزار تومان تخمین زده می‌شود. این درحالی است که سرانه هر یک از تراکنش‌های انجام شده در بازه زمانی مشابه سال گذشته حدود ۱۸۵ هزار تومان بوده است. به عبارت دیگر، مبلغ سرانه هر تراکنش در مقایسه با سال گذشته ۲۵٫۸ درصد بیشتر شده است.

وزیر اقتصاد ابراز امیدواری کرد

شناسایی ۸ میلیون مودی مالیاتی

وزیر اقتصاد با بیان اینکه بودجه باید ناشی از درآمدهای پایدار باشد، گفت با توجه به شفافیت اطلاعات اقتصادی و افزایش مؤدیان جدید و جلوگیری از فرارهای مالیاتی تلاش داریم درآمدهای پایداری در بودجه داشته باشیم. به گزارش «ایسنا»، لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ در حالی از سوی دولت به مجلس تقدیم شد که در آن مهم درآمدهای مالیاتی تقریباً دو برابر سهم درآمدهای حاصل از فروش نفت و گاز از سوی دولت در نظر گرفته شده بود. «داوود منظور»، رئیس سازمان برنام و بودجه درباره درآمدهای نفتی بودجه گفته بود: در بودجه یک کسری پنهان داریم و یک کسری آشکار، در لایحه بودجه ۱۴۰۳ سعی کردیم به هیچ‌وجه کسری پنهان در اعداد نداشته باشیم و اعداد براساس مولفه‌های واقعی برآورد شوند. در درآمد صادرات نفت که میزان صادرات، نرخ ارز و میزان قیمت نفت در آن بیان شده، قیمت نفت ۷۱ دلار پیش‌بینی شده است و این عدد، قابل دفاع در بازار جهانی انرژی است. میزان صادرات نیز عددی است که وزارت نفت تعهد کرده می‌تواند صادر کند و شبکه صادرات آن نیز فراهم است. او همچنین با تأکید بر اینکه دولت به هیچ‌وجه دنبال سختگیری مالیاتی و فشار جدید مالیاتی به مردم، کسبه و حقوق‌بگیران نیست، گفته بود: یکی از منابع ما در اخذ مالیات، گسترش تور مالیاتی برای فراریان مالیاتی است که این آرزوی کشور است و عدالت مالیاتی محقق شود. در این راستا «سیداحسان خاندوزی»، وزیر اقتصاد در حاشیه جلسه کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، توضیحاتی درباره درآمدهای بودجه ارائه کرد و گفت: حدود ۷۰ درصد از درآمدهای عمومی دولت به غیر از تبصره ۱۴ مبتنی‌بر زیرمجموعه وزارت اقتصاد و امور دارایی است. درآمدهای ناشی از واگذاری سهام، درآمدهای ناشی از واگذاری اموال غیرمنقول و مولدسازی، درآمدهای خزانه ناشی از انتشار اوراق و درآمدهای گمرکی و مالیاتی مجموعاً ۷۰ درصد از بودجه عمومی دولت را در سال آینده به خود اختصاص داده است.

وی با بیان اینکه در این جلسه درباره فروش پیش‌بینی‌پذیری درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها توضیحاتی به نمایندگان ارائه شد، بیان کرد: تلاش ما این بوده که این لایحه، لایحه‌ای واقع‌گرا باشد و ارقامی که تحقق‌پذیر نیست و موجب کسری بودجه در میانسالی می‌شود، در آن درج نشود.

وزیر اقتصاد با بیان اینکه بودجه باید ناشی از درآمدهای پایدار باشد، گفت: با توجه به شفافیت اطاعات اقتصادی و سامانه‌هایی که وجود دارد و همچنین میزان افزایش مؤدیان جدید و جلوگیری از فرارهای مالیاتی تلاش داریم درآمدهای پایداری در بودجه داشته باشیم. «خاندوزی» با بیان اینکه امیدواریم بیش از ۸ میلیون مودی مالیاتی در سال جدید داشته باشیم، گفت: امیدواریم بدون فشار بیشتر بر کارمندان و اقشار ضعیف جامعه بتوانیم در زمینه درآمدهای پایدار و مولد شدن اقتصاد ایران گام موثری برداریم. وی درباره انتقاد نمایندگان به لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، گفت: ما به شکل بسیار جدی معتقدیم که لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ در مقایسه با لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ واقع‌گرایانه‌تر است و اتفاقاً درآمدهای نفتی در این لایحه واقعی‌تر دیده شده است. ما به جای عدد ۵۵ دلار به ازای هر بشکه صادرات نفت که در قانون سال ۱۴۰۲ منظر بود و در عمل هم به آن اندازه محقق نشد، عدد واقع‌بینانه‌تر و کمتری را در این بخش پیش‌بینی کردیم. وزیر اقتصاد با اشاره به موضوع درآمدهای ناشی از فروش اموال غیرمنقول دولتی، گفت: ما امسال ۱۰۸ همت در قانون بودجه ۱۴۰۲ برای این اموال منابع دیده بودیم، لذا روشن بود که این میزان جنش فوق‌العاده به آن حد محقق نخواهد شد، بنابراین ما برای این درآمدها در سال آینده درآمدهای واقع‌گرایانه‌تری را پیش‌بینی کردیم. همچنین کسری تراز عملیاتی بودجه سال ۱۴۰۳ نیز عدد پایینی نسبت به سال ۱۴۰۲ است. بنابراین مجموع این موارد حاکی از این است که ما به لحاظ مالی، سال به‌تری را به‌جفت تحقق‌پذیری واقعی و انحراف عملکرد و یا عدم تحقق درآمدهای دولت، شاهد خواهیم بود.

خبرنامه

بloomberg معرفی کرد

ثروتمندترین خانواده‌های ۲۰۲۳

«بلومبرگ» فهرست ثروتمندترین خانواده‌های جهان در سال ۲۰۲۳ را منتشر کرد که نشان می‌دهد چگونه توزیع ثروت جهانی با ثروت‌های نفتی تغییر شکل می‌دهند. براساس رتبه‌بندی «بلومبرگ»، خانواده شیخ محمد بن زاید آل نهيان، رئیس‌جمهور امارات که برای اولین بار به این فهرست پیوستند، به‌عنوان ثروتمندترین سلسله در جهان ظاهر شدند. امارت خانگی آنان در ابوظبی، جایی است که بیشترین ذخایر نفت امارات در آن یافت می‌شود. ثروت این خاندان ۳۰۵ میلیارد دلار تخمین زده شده است. دومین خانواده ثروتمند، خانواده والتون، مستقر در ایالات متحده، صاحب بزرگ‌ترین خرده‌فروشی جهان از نظر درآمد، و‌ال‌مارت هستند. ثروت تخمینی آنان ۲۵۹ میلیارد دلار است. در رتبه سوم، سلسله هرمس فرانسه قرار گرفته که مالک برند مد لوکس هرمس هستند، ثروت تخمینی خانه هرمس ۱۵۰ میلیارد دلار است. همچنین خانواده مارس، صاحب غول قنادی ایالات متحده با نام خود، با مجموع ثروت ۱۴۱ میلیارد دلار در جایگاه چهارمین خانواده ثروتمند قرار گرفتند.

تازه‌وارد دیگر، خاندان آل ثانی، خاندان سلطنتی قطر با تخمین ۱۵۵ میلیارد دلار دارایی در جایگاه پنجم این رتبه‌بندی قرار گرفت. ثروت این خاندان سلطنتی براساس ذخایر عظیم نفتی قطر است با این حال، آل ثانی دارای‌های خارجی قابل توجهی مانند مد والتینو نیز دارد. خانواده کچ، صاحبان شرکت پتروشیمی ایالات متحده، صنایع کوچ (۱۲۷ میلیارد دلار) و خاندان سعود، خاندان سلطنتی عربستان سعودی، بزرگ‌ترین صادرکننده نفت جهان (۱۱۲ میلیارد دلار) مکان‌های بعدی را به خود اختصاص دادند. پس از آنان نیز خانواده آمیانی، صاحبان شرکت نفت هندی ریلاینس (۸۹ میلیارد دلار) قرار دارند. ورتمایر، مالک شتل در فرانسه (۸۹ میلیارد دلار) در جایگاه نهم و تامسون‌ها، دارندگان سهام خبرگزاری روتترز (۷۱ میلیارد دلار) در رتبه دهم قرار گرفتند. براساس محاسبات «بلومبرگ»، مجموع ثروت ۲۵ خانواده ثروتمند جهان طی سال گذشته ۱٫۵ تریلیون دلار یا تقریبا ۴۳ درصد افزایش یافته است. به نظر می‌رسد سه خانواده خلیجی که در این رتبه‌بندی گنجانده شده‌اند احتمالا بسیار ثروتمندتر از این تخمین‌های محافظه‌کارانه هستند.

با افزایش فشارهای اقتصادی

تورم مصرف‌کننده چین منفی شد

تورم مصرف‌کننده چین در ماه نوامبر به منفی ۰٫۵ درصد کاهش یافت. این شدیدترین کاهش در سه سال اخیر بوده و نشان می‌دهد که دومین اقتصاد بزرگ جهان در حال دست‌وپنجه نرم کردن با تورم منفی فزاینده است. قیمت مصرف‌کننده ماه نوامبر در چین بیشتر از کاهش ۰٫۲ درصدی پیش‌بینی‌شده توسط نظرسنجی اقتصاددانان کاهش یافت و از سقوط ۰٫۲ درصدی ماه اکتبر هم فراتر رفته و به ۰٫۵ درصد رسیده است. قیمت‌های تولیدکننده که در دروازه‌های کارخانه اندازه‌گیری می‌شوند و به‌شدت تحت تأثیر قیمت کالاها و مواد اولیه هستند هم ۳ درصد کاهش یافت و مشابه سال گذشته در محدوده منفی باقی مانده است. قیمت‌های مصرف‌کننده که از ماه ژوئیه وارد قلمرو تورم منفی شده‌اند، در میانه اوت برای مدت کوتاهی افزایش یافت و در اکتبر دوباره کاهش یافت. روند منفی‌شدن تورم به مجموعه‌ای از فشارهای اقتصادی که سیاست‌گذاران کشور با آن مواجه هستند، می‌افزاید، از جمله بحران نقدینگی در بخش دارایی، داده‌های ضعیف تجاری و کندی بهبود اقتصادی پس از سه سال فرط‌نهی مداوم در دوران همه‌گیری کرونا.

روند بهبود کامل تقاضای مصرف‌کننده در سال ۲۰۲۳ با مشکلات زیادی مواجه بوده است؛ درحالی‌که سیاست‌گذاران هدف رشد اقتصادی را تنها ۵ درصد، پایین‌ترین نرخ هدف رشد طی دهه‌های اخیر تعیین کرده‌اند. یکن در سال جاری و با توجه به‌کندی طولانی‌مدت بهبود بحران املاک داد و پس از نکل از بدهی چندین توسعه‌دهنده ملک آغاز شد، با درخواست‌هایی فزاینده برای افزایش محرک‌های اقتصادی مواجه شده است. دولت نرخ‌های وام‌های کلیدی را کاهش داده و برای حمایت از رشد اوراق قرضه جدیدی منتشر کرده است، اما از هرگونه کمک بزرگ به توسعه‌دهندگان ملک خودداری کرده است. «شی جین پینگ»، رهبر چین هم این هفته هشدار داد که بهبود اقتصادی این کشور همچنان در «مرحله بحرانی» قرار دارد. آژانس رتبه‌بندی Moody’s Investors Service روز سه‌شنبه چشم‌انداز خود را در مورد رتبه اعتباری چین را به منفی کاهش داد و بر خطرات رشد اقتصادی پایین‌تر در میان‌مدت و افزایش احتمال حمایت مالی بیشتر از مناطق ضعیف‌تر تأکید کرد. قیمت مصرف‌کننده در سال جاری تحت تأثیر کاهش قیمت گوشت خوک قرار گرفته است که جزو مهم سبد ناکت از شاخص مصرف‌کننده چین است. قیمت مواد غذایی در ماه نوامبر ۴٫۲ درصد کاهش یافت. ضعف طولانی‌مدت در قیمت‌های مصرف‌کننده در چین با نرخ تورم در سایر اقتصادهای بزرگ پس از لغو اقدامات و محدودیت‌های کرونایی توسط آنها در تضاد است و نشان از کاهش شدید تقاضای انبارها، به‌واسطه احتیاط مستمر در خرج کردن دارد. داده‌های این هفته نشان داد که واردات چین هم در ماه گذشته ۰٫۶ درصد کاهش پیدا کرده که این هم نشانی دیگری از ضعف تقاضا در چین است.

قیمت طلای جهانی کاهش یافت

سقوط آزاد رمزارزها

قیمت طلا در معاملات روز گذشته با تثبیت ارزش دلار، کاهش بیشتری یافت و سرمایه‌گذاران منتظر چندین جلسه مهم بانک مرکزی و انتشار داده‌های تورم ایالات متحده در این هفته برای شفافیت بیشتر در مورد مسیر نرخ بهره هستند. پهای هر اونس طلا پس از کاهش حدود ۳ درصدی در هفته گذشته در بدترین هفته خود در بیش از دو ماه اخیر با ۸ درصد کاهش به ۱۹۹۶ دلار و ۳۰ سنت رسید و قیمت طلای آمریکا نیز با ۰٫۱۴ درصد کاهش به ۱۹۹۷ دلار و ۳۰ سنت رسید. تیم واترر، تحلیلگر ارشد بازار تجارت نقره گفت: «ما شاهد افزایش قوی‌تر در روز جمعه باعث ایجاد کمی تغییر در انتظارات فدرال رزرو در سال آینده شد و این امر باعث کاهش بازدهی دلار و اوراق قرضه شد و اندکی فشار نزولی بر طلا وارد کرد.»

داده‌ها نشان می‌دهد که حقوق و دستمزد غیرکشاورزی ایالات متحده در ماه گذشته ۱۹۹ هزار شغل افزایش یافته که بالاتر از انتظارات اقتصاددانان برای افزایش شده ۱۸۰ هزار است. این گزارش باعث شد تا معامله‌گران این انتظار را کاهش دهند که فدرال رزرو می‌تواند نرخ بهره را در ماه مارس کاهش دهد. گزارش قیمت مصرف‌کننده ایالات متحده در نوامبر در روز سه‌شنبه برای سرخ‌های بیشتر قبل از بیاتیه فدرال رزرو و اظهارات جروم پاول به دقت مورد بررسی قرار خواهد گرفت. واترر گفت چند مانع در این هفته برای ماندن طلا در بالای سطح ۲۰۰۰ دلار وجود دارد. نتیجه نشست FOMC (کمیته بازار آزاد فدرال) و داده‌های تورم تعیین می‌کند که کدام طرف از سطح ۲۰۰۰ دلار طلا خواهد بود. براساس گزارش روتترز، در بازار سایر فلزات ارزشمند نیز برای هر اونس نقره با ۰٫۱ درصد افزایش به ۲۳٫۹۸ دلار رسید. در حالی که پالئین در ۹۱۵۳٫۲۱ دلار ثابت بود و پالادیوم با ۰٫۷ درصد کاهش به ۹۴۱٫۱۱ دلار در هر اونس رسید.

از سوی دیگر، بازار رمزارزهای دیجیتال نیز به شدت سقوط کرد و در این میان بیت کوین تقریبا ۴ درصد ارزش خود را از دست داد. ارزهای دیجیتال بزرگ جهان به شدت سقوط کردند و بیت کوین پس از گذشتن از مرز ۴۳ هزار دلار در هفته گذشته، تقریبا به میزان ۴درصد سقوط کرد و به بالاترین ارزش خود از اوایل ۲۰۲۲ رسید. به نظر می‌رسد همه نگاه‌ها به فدرال رزرو ایالات متحده است و رهبران سیاست نرخ بهره در اواخر هفته تصمیم‌گیری خواهند کرد. بیت‌کوین در حال حاضر در کانال ۴۳ هزار دلاری قرار دارد.

فرصت امروز: تمامی شاخص‌های بازار سهام رشد کردند تا اعداد تابلوی تالار سعادت‌آباد سبزپوش شوند. شاخص کل بورس تهران نیز حرکتی فوارهای داشت و در حالی که در نیمه اول معاملات دوشنبه از روند صعودی برخوردار بود، در نیمه دوم معاملات مسدیر نزولی را طی کرد تا در پایان با رشد اندک ۰٫۰۷ درصدی در همان ابتدای کانال ۲٫۱ میلیون واحد جای بگیرد. شاخص کل در معاملات روز گذشته، هزار و ۴۸۶ واحد نسبت به روز معاملاتی قبل بالاتر ایستاد و به سطح ۲ میلیون و ۱۶۲ هزار و ۵۶۱ واحد رسید. بدین ترتیب، نماگر اصلی بورس تهران همچون روز قبل بدون تغییر خاصی به کار خود پایان داد و به رشد حدود ۰٫۰۷ درصدی پسنده کرد. از طرفی افت نکردن شاخص کل در چند روز اخیر، موضوع پولبک شاخص به محدوده ۲٫۱ میلیون واحدی را بیشتر تقویت می‌کند و بازار و اهالی تکنیکالیست بازار را امیدوارتر می‌کند که شاخص کل به اعداد و ارقام بالاتری برسد. نمادهای فارس و حکشتنی بیشترین تأثیر مثبت و نمادهای بانک ملت، شتران و فولاد بیشترین تأثیر منفی را روی شاخص کل داشتند. شاخص کل هم‌وزن نیز دیروز با ۳ هزار و ۶۷۸ واحد معادل ۰٫۴۹ درصد در تراز ۷۵۰ هزار و ۱۲۵ واحدی جای گرفت. در آن سمت بازار هم شاخص کل فرابورس با رشد ۴۲ واحدی به رقم ۲۶ هزار و ۳۳۶ واحد رسید.

ارزش معاملات بازار بورس تهران حوالی ۵ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان رقم خورد و از این میزان سهم گروه انبوه‌سازی و مستغلات ۳۵۲ میلیارد تومان ثبت شد. فلزات اساسی با حدود ۳۳۶ میلیارد تومان در جایگاه دوم قرار گرفت و گروه خودرو با از دست دادن جایگاه نخست خود در رتبه و جایگاه سوم ایستاد تا نشان دهد بازار خیلی به رونق در ارزش معاملات در این روزها اعتقادی ندارد.

ایست شاخص در سطح ۲٫۱ میلیون

در حالی که در نیمه اول معاملات دوشنبه، شاخص کل بورس تهران روند صعودی داشت، در نیمه دوم وارد مسیر نزولی شد و در پایان با رشد هزار و ۴۸۶ واحدی معادل ۰٫۰۷ درصد در سطح ۲ میلیون و ۱۶۲ هزار و ۵۶۱ واحد باقی ماند. شاخص کل هم‌وزن نیز با ۳ هزار و ۶۷۸ واحد معادل ۰٫۴۹ درصد افزایش در تراز ۷۵۰ هزار و ۱۲۵ واحدی جای گرفت. شاخص کل فرابورس هم با رشد ۴۲ واحدی به رقم ۲۶ هزار و ۳۳۶ واحد و شاخص هم‌وزن فرابورس با افزایش ۸۸۲ واحد به سطح ۱۳۶ هزار و ۱۴۸ واحد رسید. فارس، حکشتنی و خسپا از جمله نمادهای سبزپوش بورس بودند که بیشترین اثر را در رشد شاخص کل داشتند. شبندر، وبملت و شتران از نمادهای قرمز بودند که اثر منفی بر شاخص داشتند. در فرابورس نیز نمادهای آریا، شگویا و کرمان بیشترین اثر افزایشی را بر شاخص داشتند و نمادهای هرمز، وسپهر و فصیا با بیشترین اثر کاهشده بر شاخص کل فرابورس همراه شدند. در بین نمادهای پرتراکنش بورس، نماد نبیسه‌از بیشترین تراکنش را داشت و شستنا و نفارس در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. در فرابورس نیز کرومیت، کرمان و فصبا بیشترین

تراکنش را داشتند.

ارزش معاملات کل بازار سهام به ۲۵۸ هزار و ۱۴۴ میلیارد تومان رسید. ارزش معاملات اوراق بدهی در بازار ثانویه ۲۴۸ هزار و ۷۷۰ میلیارد تومان بود که ۹۶ درصد از ارزش کل معاملات بازار را در این روز شامل می‌شود. ارزش معاملات خرد نیز با افزایش ۷ درصدی به نسبت روز معاملاتی قبل به رقم ۵ هزار و ۴۰۸ میلیارد تومان رسید. نماد کرمان بیشترین ارزش معاملات بازار سهام را به میزان ۱۲۷ میلیارد تومان به خود اختصاص داد. نفارس در رتبه دوم ایستاد و فولاد رتبه سوم بیشترین ارزش معاملات را به خود اختصاص داد. دو نماد ملی و کرومیت نیز در رتبه‌های بعدی بیشترین ارزش معاملات قرار گرفتند. در جدول حجم معاملات نیز سهام کرمان با تعداد ۸۴۸ میلیون و ۸۴۱ هزار و ۲۶۸ سهم در صدر قرار گرفت. شستا در رتبه دوم بیشترین حجم معاملات بازار قرار گرفت و رتبه سوم به خسپا تعلق داشت. در معاملات دوشنبه، ۶۳ نماد صف خرید داشتند و ۳۳ نماد با صف فروش مواجه شدند. مجموع ارزش صفهای خرید با افت ۳۳ درصدی نسبت به روز کاری قبل به ۱۸۸ میلیارد تومان کاهش یافت و مجموع ارزش صفهای فروش نیز با کاهش ۱۴ درصدی به ۳۱۴ میلیارد تومان رسید.

احتمال پولبک شاخص چقدر است؟

بازار سرمایه دیروز را همچون روز قبل بدون تغییر خاصی به پایان رساند و با وجود آنکه حدود ۰٫۰۷ درصد مثبت شد، اما این مقدار برای این روزهای بازار عدد خیلی خوبی نیست. فارس و حکشتنی بیشترین تأثیر مثبت و بانک ملت، شتران و فولاد بیشترین تأثیر منفی را روی شاخص کل داشتند. ارزش معاملات بازار بورس تهران حوالی ۵ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان رقم خورد و از این میزان سهم گروه انبوه‌سازی و مستغلات ۳۵۲ میلیارد تومان ثبت شد. فلزات اساسی با ۳۳۶ میلیارد تومان در جایگاه دوم قرار گرفت و گروه خودرویی با از دست دادن جایگاه نخست خود در جایگاه سوم ایستاد تا نشان دهد بازار خیلی به رونق در ارزش معاملات در این روزها اعتقادی ندارد، اما مهمترین خبری که در این روزها در بین اهالی بازار سرمایه دست به دست می‌شود، خبر تجدید ارزیابی دارایی‌ها است اما نکته‌ای که وجود دارد و همه تالان نیز به آن معتقد هستند، این است که این خبرها نباید صرفا جنبه خبردرمانی داشته باشند و اگر بخواهیم با این موضوع‌ها بازار را مثبت نگه داریم، دوام چندانی نخواهد داشت.

بازار سرمایه به این ترتیب، روز دوشنبه را همچون روز یکشنبه بدون تغییر خاصی به پایان برد و تنها رشد هزار و ۴۸۶ واحد معادل ۰٫۰۷ درصد افزایش ارتفاع داد تا کمکان در ابتدای کانال ۲٫۱ میلیون واحد جای گیرد. هرچند شاخص کل حدود ۰٫۰۷ درصدی مثبت شد اما این مقدار برای این روزهای بازار اصلا عدد قابل اعتنایی نیست. از طرفی افت نکردن شاخص در این چند روزه موضوع پولبک شاخص کل به محدوده ۲٫۱ میلیون واحدی را بیشتر تقویت می‌کند و بازار و اهالی تکنیکالیست بازار

اعداد تالار سعادت آباد سبز شد

حرکت فوارهای شاخص کل بورس تهران

را امیدوارتر می‌کند که شاخص کل به سطح ۲٫۱ میلیون واحدی، تاثیر مثبت‌تری دهد و به اعداد و ارقام بالاتری برسد. در صورتی که شاخص کل یک بار دیگر از این سطح پایین‌تر قرار بگیرد باید گفت که فاتحه بازار سرمایه را باید برای ماه‌های آینده خواند! اما روند بازار در جریان این روزها وضعیت بهتری را نشان می‌دهد. به هر حال تنها چیزی که در این دنیا ثابت است، تغییرات است و برای بازار بورس و اوراق بهادار تهران ممکن است هر اتفاقی رخ دهد.

سهامداران ۷۳۰ میلیارد سود گرفتند

در همین حال، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه از آخرین فرصت به جاماندگان دریافت سود سهام عدالت خبر داد و اعلام کرد: بیش از یک میلیون سهامدار سهام عدالت همچنان با مشکل شبای بانکی معتبر روبه‌رو هستند که این افراد می‌توانند با ثبت‌نام در سامانه جامع اطلاعات مشتریان (Sejamar) یا درج شماره شبای معتبر خود در سایت سهام عدالت (Sahamedalat.ir) در فرآیند دریافت سود سهام خود قرار گیرند. هم‌اکنون شرکت سپرده‌گذاری مرکزی در حال دریافت سود سهام عدالت سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱ از شرکت‌های سرمه‌پذیر و آماده‌سازی واریز سود تا پایان آذرماه جاری به مشمولان است.

همچنین بیش از ۷۳۰ میلیارد تومان سود در هفته دوم آذرماه اسمال توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه از طریق اطلاعات سامانه سجام به حساب سهامداران واریز شد. طبق اعلام این شرکت، جزییات واریز سود سهامداران در دومین هفته از آذرماه سال جاری حاکی از آن است که ۹ ناسر سود جاری و سنواتی ۹۵۲ هزار و ۲۱۶ سهامدار را (که شامل ۷۳۱ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان می‌شود) را به حساب سجامی سرمایه‌گذاران واریز کرده‌اند. بر این اساس، در هفته دوم آذرماه اسمال، چهار شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس، شیرو گوشت زاگرس شهر کرد، گروه سرمایه‌گذاری و توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی خلیج فارس و ایران مریئوس، سود جاری ۲۸۴ هزار و ۱۹۸ سهامدار که شامل ۶۱۰ میلیارد و ۲۷۷ میلیون تومان می‌شود را از طریق سامانه سجام واریز کرده‌اند. همچنین در این مدت در هفته دوم آذرماه اسمال، پنج ناسر (توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه، کاشی سدی، لیزینگ رازی (سهامی‌علم)، شیر پاستوریزه پگاه گیلان و موتورسازان تراکتورسازی ایران)، سود سنواتی ۵۶۸ هزار و ۱۸ سهامدار که شامل ۱۲۱ میلیارد و ۶۳۳ میلیون تومان می‌شود را توسط سجات و از طریق سامانه سجام واریز کرده‌اند. گفتنی است سجام یک سامانه زیرساختی برای شناسایی مشتریان جهت ورود به باشگاه بزرگ بازار سرمایه ایران است که تمام فعالان این بازار اعم از «سرمایه‌گذاران، مشتریان و مدیران نهادها» در این سامانه فقط یک بار برای همیشه اطلاعات خود را در آن ثبت خواهند کرد و پس از احراز هویت حضوری و غیرحضوری قادر به دریافت خدمات مبتنی بر داده‌های تاییدشده خواهند بود.

چین در صدر ایستاد و بیلان تجارت به نفع روس‌ها مثبت شد

۱۰ مقصد صادراتی ایران در ۸ ماهه ۱۴۰۲

دلار به نفع روس‌ها بوده است. البته این رویداد در شرایط تحریمی ایران چندان دور از ذهن نیست. براساس داده‌های اعلام شده، تجارت ایران و روسیه در هشت ماهه ابتدای امسال به بیش از ۱٫۷ میلیارد دلار رسیده و با این شرایط رشد ۱۸ درصدی داشته است. ارزیابی مناسبات تجاری ایران و روسیه نشان می‌دهد که روس‌ها همواره در جمع واردکنندگان کالا به ایران قرار داشته‌اند، این درحالی است که ایران سهم چشمگیری در بازار این کشور ندارد؛ بازاری که مشتاق کالاهایی همچون مصالح ساختمانی، محصولات دریایی، لبنیات، پوست، خرما، خشکبار، چرم و… ایران است.

در همین زمینه، «محمد رضوانی‌فر»، معاون وزیر اقتصاد و رئیس کل گمرک ایران درخصوص میزان تجارت ایران و روسیه گفت: ارزش تجارت ایران و روسیه در هشت ماه سال جاری به یک میلیارد و ۷۵۶ میلیون و ۴۰۵ هزار دلار رسید و افزایش ۱۸ درصدی را ثبت کرد و میزان وزنی تجارت ایران و روسیه هم در این مدت ۳ میلیون و ۷۴۸ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۴۳ درصد افزایش داشته است. از سوی دیگر براساس داده‌های اعلام شده از نسوی گمرک، میزان صادرات ایران به روسیه در هشت ماهه سال ۱۴۰۲ برابر با ۶۱۶ میلیون و ۳۲۶ هزار دلار بوده که این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۳۲ درصد افزایش داشته است و به لحاظ وزنی هم کالاهای صادرشده به روسیه در این مدت به یک میلیون و ۴۹۵ هزار تن رسیده که رشد ۶۶ درصدی را نشان می‌دهد. ارزیابی‌ها همچنین نشان می‌دهد که میزان واردات کالا از روسیه به عنوان کشور طرف معامله با ایران در هشت ماهه سال جاری ۲ میلیون و ۲۵۴ هزار تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۱۴۰ میلیون و ۷۸ هزار دلار بوده که به لحاظ وزنی ۳۱ درصد و از حیث ارزش ۱۲ درصد افزایش داشته است.

در هشت ماهه سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد که تراز تجاری ۵۲۳ میلیون

اخبار

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد:

یزد نوین سندی امید بخش برای جامعه

یزد- مرتضی نوراللهی پور، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان یزد در نشست کنترل و پایش محور بهداشت و درمان برنامه تحولی یزدنیون که روز گذشته در سالن جلسات ریاست دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی(ره) یزد برگزار شد، یزد نوین را شناده امید بخش برای جامعه و استان دانست و گفت یزد نوین از نظر تأثیراتی که بر استان دارد یک هدف مقدس است. به گزارش ذریافتی از مدیرخانه مرکز راهبردی پیشرفت و عدالت استان، مجید دهقانی‌زاده در ابتدای این نشست با بیان اینکه یزد نوین از نظر تأثیراتی که بر استان دارد یک هدف مقدس است، اظهار داشت: در اسناد قدیم راهبردی، استان یزد برای تبدیل شدن به قطب فولاد تعریف شد و امروزه این راهبرد محقق شده است. دهقانی‌زاده با بیان اینکه برای تحقق محرهای سند تحولی یزد نوین همکاری‌های بین بخشی ضروری است، خاطرنشان کرد: به پیش برد تحولی و این محور تنها به دانشگاه علوم پزشکی محدود نیست بلکه می‌بایست فزاین از آن مطرح و پیگیری شود. وی با تأکید بر اینکه سند یزد متعلق به همه استان است و در همین راستا می‌بایست نقش کل‌دینفعان و ذی‌نفعان در این محور در نظر گرفته شود، افزود: همه دستگاه‌های اجرایی استان نیز مکلفند حول محور بهداشت و درمان با مسئول پیگیری ویژه این محور همکاری کنند. در ادامه این نشست احمد آخوندی دستیار ویژه استاندار یزد با ذکر نمونه‌هایی از تحقق پروژه‌های تحولی یزد نوین، گفت: در اقق ۱۴۰۴ پروژه‌های بزرگی شده‌اند که امروز محقق شده‌اند. آخوندی افزود: شرکت هوپاییما یزد ابر یکی از این پروژه‌هاست که بدون منع مالی دولتی محقق شده و امروز بدون استفادهٔ شهروندان قرار می‌گیرد. دستیار ویژه استاندار یزد، خاطر نشان کرد: در سایر محورهای تحولی مختلف تأمین مالی باید مورد توجه قرار بگیرد تا بتوان با خلاقیت و درایت پروژه‌های یزد نوین را به پیش برد. اگرم فاکتار مسئول مرکز راهبردی پیشرفت و عدالت استان یزد نیز در این نشست به مابیت پروژه‌های تحولی یزد نوین اشاره کرد و بیان داشت: هرچند جنس پروژه‌های تحولی یزد نوین سخت است. فاکتار با بیان اینکه عمده چالش موجود در محور بهداشت و درمان و سایر محورها تأمین مالی است، خاطر نشان کرد: در این راستا مرکز راهبردی پیشرفت و عدالت استان برای آشنایی مدیران و مسئولان با شیوه‌های مختلف و نوین تأمین مالی، اقدام به برگزاری دو رویداد آموزشی کرده است. جعفر رحمانی معاون ابر برنامه‌ریزی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد نیز با اشاره به وضعیت دانشگاه علوم پزشکی و نیز به منبع مالی آن برای تحقق برنامه‌های عملیاتی محور بهداشت و درمان، گفت: برای تأمین مالی این پروژه‌ها نباید منتظر منابع دولتی ماند و باید به شیوه‌های مختلف رجوع و ابتکارات متفاوت را مورد توجه قرار داد. سپس سید مهدی هاشمی باجگانی رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد به پیوستگی پروژه‌های بهداشت و درمان به یکدیگر اشاره کرد و گفت: برخی پروژه‌ها پیش نیاز پروژه‌های دیگر هستند و تا محقق نشوند نمی‌توان انتظار پیشرفت در سایر پروژه‌ها را داشت.

تأکید بر تدوین و ارایه سند راهبردی در شرکت های وابسته به فولاد مبارکه

اصفهان – خبرنگار فرصت امروز: محمدیاسر طبیعتیا در نشست صمیمانه با مدیران عامل گروه فولادکلاک گفت: باید در همه شرکت‌های زیرمجموعه گروه فولاد مبارکه در حوزه‌هایی ازجمله برنامه‌های تولید و توسعه، صنایع نسوز، حاروبقلا ریلی و جادگی، معدن، خدمات و… به‌صورت تخصصی سند راهبردی داشته باشیم. مدیرعامل گروه فولاد مبارکه با تأکید بر اینکه در مرتبه بالاتر، هلدینگ‌ها نیز باید سند راهبردی توسعه داشته باشند، تصریح کرد: بر اساس سندهای بالادستی و مبنی برسند توسعه، تخصصی، سند راهبردی هر شرکت باید ایجاد و مشخص شود و شرکت‌ها باید در برنامه سه سال آینده خود را تدوین کرده باشند، چراکه بر اساس سند بالادستی باید نقاط تمرکز خود را مشخص سازند. وی در بخش دیگری از سخنان خود بر اهمیت لزوم رشد و توسعه هویشمنانه و هدفمند در همه شرکت‌های گروه فولادکلاک تأکید کرد و گفت: این راهبر و باتوجه‌به اینکه طرح‌های توسعه متدند و متنوعی در همه شرکت‌های زیرمجموعه فولاد مبارکه در حال اجراست اهمیت بیشتری دارد.
به گفته مدیرعامل گروه فولاد مبارکه توسعه تخصصی فعالیت‌های بازرگانی، تأمین بموقع و باصرفه اقتصادی تجهیزات و مواد مصرفی مورحتاج فروش و صادرات را قالب برنامه‌ها و راهبردهای تخصصی می‌تواند در انجام موفقیت‌آمیز فعالیت‌ها مؤثر باشد. طبیعتیا در بخش پایانی سخنان خود تأکید کرد: امروز شرکت‌ها، کارگاه‌ها و کارخانه‌ها گروه فولاد مبارکه به وسعت جغرافیایی کشور و به‌ویژه در بسیاری از مناطق کشور توسعه‌یافته کشور، گسترده شده و در حال فعالیت است؛ ازاین‌رو انتظار می‌رود پروژه‌های توسعه آن‌ها نیز به شکل هویشمنانه و دقیق و در زمان مقرر و با کمترین تعدیل به بهره‌برداری برسند تا در ادامه نیز برای ذی‌نفعان و کل جامعه منشأ خیروبرکت باشند.

مدیر منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز:

آماده انتقال پایدار و ایمن گاز در فصل زمستان هسтім

پوشهر- خبرنگار فرصت امروز:مدیر منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز از آمادگی کامل تأسیسات تقویت فشار گاز و خطوط لوله برای انتقال پایدار و ایمن گاز در روزهای سرد فصل زمستان خبر داد. علی معدانی در ادامه بازدیدهای دوره‌ای با هدف بررسی میزان آمادگی تأسیسات و خطوط لوله برای ورود به فصل زمستان از تأسیسات تقویت فشارگاز خبرگو بازدید کرد و طی نشستی با کارکنان این تأسیسات گفت: باتوجه به مبادی دریافت گاز از پالایشگاه‌های پارس‌سپان، فجرجم و مجتمع گاز پارس جنوبی و اهمیت انتقال آن به شبکه سراسری، آماده به کار بودن تمامی تجهیزات، ضرورتی همیشگی است. وی اظهار کرد: به منظور پایداری شبکه گاز، تعمیرات اساسی تأسیسات تقویت فشار گاز و بازبینی خطوط لوله انتقال گاز پیش از ورود به فصل سرما انجام گردید و این منطقه برای انتقال پایدار و ایمن گاز در روزهای سرد فصل زمستان آماده است. معدانی درامه با اشاره به آغاز روزهای سرد و افزایش مصرف گاز، بر لزوم آمادگی، همت و توان بیشتر کارکنان برای انتقال پاک، ایمن، پایدار و بهره‌ر وزگار تأکید کرد. مدیر منطقه ۵ عملیات انتقال گاز همچنین ضمن بازدید میدانی از تجهیزات تأسیسات یادشده از اقدام‌ها و فعالیت‌های انجام شده کارکنان در نیمه نخست اسمال قراردادی خود و برخی تصمیم‌های رای حل مسائل، مشکلات و چالش‌های سرمایه انسانی و برنامه‌های تعمیراتی و فنی گرفته شد. برپایه این گزارش، بازدید از مراکز بهره برداری خطوط لوله تاآنکه، عسولویه و نیز تعدادی از پروژه‌های انتقال گاز در حوزه ایبته فنی خطوط، سراسری از دیگر برنامه‌های مدیر منطقه ۵ عملیات انتقال گاز در این سفر ۲ روزه بود.

تکمیل فاز دوم پالایشگاه گاز ایلام باعث افزایش ۵۰ درصدی تولیدات می شود

ایلام- هدی منصوری:مدیرعامل شرکت پالایش گاز ایلام گفت: تکمیل فاز دوم این پالایشگاه ۵۰ درصد به ظرفیت محصولات تولیدی پنجگانه این شرکت افزوده می شود. روح اله نوربان در بازدید معاون امور اقتصادی استاندار ایلام از فاز دوم پالایشگاه ایلام به استقبال سرمایه گذاران صنایع پایین دستی برای حضور در استان و تولید محصولات پتروشیمی اشاره کرد و افزود: تکمیل فاز دوم پالایشگاه گاز ایلام، گام بزرگی در راستای توسعه صنعت پتروشیمی در استان خواهد بود. وی به تولید پنج محصول در این پالایشگاه و تحویل به پتروشیمی ایلام اشاره کرد و اظهار داشت: روزانه ۳۸۰ تن اتان، ۶۵۰ تن گاز مایع و بنز و سه هزار و ۳۰۰ بشکه میعانات گازی در این مجموعه تولید و به پتروشیمی ایلام تحویل داده می شود. مدیرعامل گفت پالایش گاز ایلام با بیان اینکه روزانه ۵ میلیون مترمکعب گاز طبیعی برای مصارف خانگی و صنعتی در روز به شبکه توزیع می شود، تصریح کرد: تولید ۲۵۰ تن گوگرد در روز از دیگر ظرفیت‌های پالایشگاه گاز ایلام است. نوربان تأکید کرد: گوگرد تولید شده، در پالایشگاه با خلوص ۹۹.۹۶ درصد بوده که با حفظ کیفیت شاهد رشد کمیت نیز بوده است. وی ادامه داد: شرکت پالایش گاز ایلام به منظور تأمین گاز طبیعی مصرفی استان ایلام، تقویت فشار گاز خط لوله سراسری در غرب کشور و همچنین تأمین خوراک پتروشیمی ایلام با پالایش گاز ترش میدان گازی تنگ بیجار احداث شده است.

مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان گلستان:

نظام کنترل کیفی کود شیمیایی یارانه ای، برند شرکت خدمات حمایتی کشاورزی را استمرار بخشیده است

گرگان – خبرنگار فرصت امروز: سید صمد ضیایی مدیر شرکت خدمات حمایتی استان گلستان گفت: وظیفه ما حاکمیتی است و باید ابزار کافی در اختیار داشته باشیم تا به عنوان مثال اعلام کودشیمیایی تأمین شده توسط این شرکت استانداردهای لازم بر بخور دار است تا کشاورز با خیال راحت اقدام به خرید آن نمایندوی تصریح کرددر اجراء دستورالعمل کنترل کیفیت کودهای شیمیایی در راستای حمایت ازکشاورزان و بهره برداران، در هشت ماهه سال جاری، ۱۰۲ موردردموعوم بیش از۱۷۴صنایع کودهای ارسالی از مبادی ، پتروشیمی ها و کارخانجات تولید داخل کشور، نمونه کود از پارسیزسانی این شرکت تهیه و پس از تکمیل فرم‌های مربوطه جهت آنالیز به مرکز تحقیقات کاربردی نهاده‌های کشاورزی شرکت خدمات حمایتی استان ارسال شده است.در ادامه افزود: نمونه گیری از محموله های کودی وارده را براساس قوانین و مقررات مرتبط دستورالعمل‌های صادره موسسه تحقیقات آب و خاک کشور انجام می دهندضیایی خاطرنشان کردنمونه گیری های انجام شده باعث تأیید کیفیت کود و افزایش اعتبار عمومی کشاورزان به شرکت خدمات حمایتی کشاورزی شده استاطمینان بخشی، برند این شرکت را استمرار بخشیده است- و بر همین اساس تأکید کرد: به همه کشاورزان دریافت و مصرف کننده کودهای یارانه ای اطمینان می‌دهیم کود های شیمیایی یارانه ای در شبکه رسمی کارگزاری های این شرکت، تأیید شده و مناسب است.

رویداد استارت آپ ویکنند با موضوع دانش آموز خلاق در گلستان برگزار شد

گرگان – خبرنگار فرصت امروز: با همکاری ادارات کل آموزش فنی و حرفه‌ای و آموزش و پرورش استان گلستان، رویداد استارت‌آپ ویکنند با موضوع دانش آموز خلاق برگزار شدسید به گزارش روابط عمومی اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان گلستان، کارپوگفتاگ می خواهم معضل بسیاری در جامعه برطرف شود باید آموزش در مدارس ورود و توسعه پیدا کندوی افزود:همکاری های مشترک زیادی با آموزش و پرورش استان در حوزه مهارت آموزی و گسترش آموزش های فنی و حرفه‌ای برنامه ریزی شده و برگزاری استارت آپ ها می تواند خلاقیت و ایده پردازی را در بین دانش آموزان افزایش دهد. نظری مدیرکل آموزش و پرورش استان گلستان گفت در راستای تعلیم شهروندان خوب و توانمند، همکاری ها و برنامه ریزی ها در خصوص مهارت آموزی دانش آموزان با اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان گلستان صورت گرفته است.وی گفت دانش آموزان را باید به سمت مهارت آموزی و توانمندسازی سوق دهیم یعنی هر دانش آموز یک مهارت را در مدارس کسب کندگفتنی است یحیی عمری مربی کارآفرینی اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان گلستان مجری و هماهنگ کننده این استارت آپ ویکنند بود.شایان ذکر است در این رویداد معاون آموزش، پژوهش و برنامه ریزی و رئیس اداره آموزش اداره آموزش فنی و حرفه‌ای استان به همراه قلی نژاد معاون آموزش متوسطه اداره کل آموزش و پرورش استان حضور داشتند.

بازدید کارشناسان دفتر امور شهری و شوراهای استانداری از شهرداری نسیم شهر

بهارستان – سحر عمروائی : عملکرد شهرداری نسیم شهر در حوزه‌های مختلف توسط کارشناسان استانداری تهران مورد ارزیابی قرار گرفت. به گزارش روابط عمومی شهرداری نسیم شهر ، باباحسینی در این خصوص گفت: طبق برنامه‌های نظارتی استانداری تهران با هدف پایش و آمایش کامل اقدامات صورت گرفته در شهرداری‌ها در حوزه‌های فنی و شهرسازی، عمرانی‌مالی و اداری کارشناسان ویژه استانداری در شهرداری نسیم شهر مستقر شدند تا نسبت به مأموریت‌های محوله به صورت دقیق و قانونمند اقدام نمایند. وی افزود: اقدامات به صورت دوره‌های زمانی مشخص در سه راسه در راستای اجرای نظامنامه ارزیابی عملکرد شهرداری‌ها، بلاغی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور توسط هیات تخصصی تشکل از کارشناسان دفاتر امور شهر و شوراهایانجام می‌گردد که قطعاً تمامی تلاش خود را در جهت همکاری با این عزیزان به کار خواهیم بست و از مدیران و پرسنل انتظاری می‌رود نسبت به انجام همکاری عملی لازم با کارشناسان استانداری اقدام لازم را به عمل آورد.

با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

مرکز اصحاب هنر و رسانه استان مرکزی (ماهور) افتتاح شد

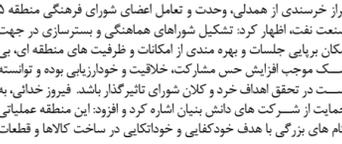

مرکز اصحاب هنر و رسانه استان مرکزی (ماهور) با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، پارک ارک افتتاح شد. محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به اختصاص ۱۰ هزار میلیارد ریال برای حمایت از فعالیت‌های محتوایی استان‌ها، اظهار کرد: اجنمن‌های نمایشی، حوزه آموزشگاه و انجمن‌های امنی، کانون‌های فرهنگی و هنسری و تمام فعالان کنه در عرصه فرهنگ، هنر، رسانه و قرآن فعالیت دارند مورد حمایت قرار می‌گیرنداسماعیلی بیان کرد: دهکده شورای فرهنگی در کشور ایجاد شده و چند استان متقاضی ایجاد این مرکز هستند و در استان‌های قشم، قزوین و پردیس تهران در حال عملیاتی شدن است. وی افزود: ۳۷ نفرمصل در سند تحول دولت وجود دارد که یکی از آنها اقتصاد فرهنگی بوده و هنر باید اقتصاد خود را ترمیم کند. اسماعیلی با تأکید بر اینکه هنرمندان نباید در سوله‌های دچار مشکل باشند، گفت: وزارت فرهنگ و ارشاد در حوزه صندوق هنر تسهیلاتی برای استگسترش صنایع خلاقیت دیده است. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: حوزه فرهنگ کبش از آنکه نیازمند بخش عمرانی باشد به زیرساخت فیزیکی نیاز دارد و این مهم افراد را در رسیدن به هدف مشترک پیش می‌برد. اسماعیلی بیان کرد: در گام دوم انقلاب دستگاه‌ها وظیفه حمایت و تسهیلاتگری را باید انجام دهند و انجمن‌های هنری، نمایشی، رسانه‌ها و مطبوعات و هیأت‌های و کانون‌های هنری حلقه میانی هستند. استاندار

رئیس پارک نوآوری و فناوری نفت و گاز تأکید کرد:

رکن اصلی رویکرد شورای فرهنگی حمایت از شرکت های دانش بنیان باشد

استراتژیک مورد نیاز خود برداشته و در این مسیر، بالا بردن کیفیت در حد استانداردهای ملی و جهانی، استفاده حداکثری از امکانات داخل و همچنین صرفه جویی ارزی و ریالی را در راس فعالیت‌های خود قرار داده است. مدیر منطقه ۵ عملیات انتقال گاز، خود گفتاکی ۸۳ قلم کالا‌های اساسی داخلی هدف گذاری برای داخلی سازی ۳۸ قلم کالا ملی نیازسنجی شده را نیز از برنامه ها و اهداف پژوهش و خودگتایی این منطقه عملیاتی نام برد. در ادامه این نشست، نادر کمالی، رئیس شورای فرهنگی منطقه ۵ صنعت نفت، ضمن تأکید بر اهمیت هم اندیشی و هم افزایی در پیشبرد اهداف فرهنگی گفت: تمام تلاش این شورا بر این است که با بهره گیری از نظرات متخصصین فرهنگی در ترویج فرهنگی غنی اسلامی پیغام باشد. کمالی، ارتقای کلمی و کیفی تکرمی خارصه‌ها را بر گزار یی برنامه های متنوع فرهنگی تأثیر گذار عنوان کرد و افزود: قطعاً شورای فرهنگی منطقه ۵ صنعت نفت یکی از پیشروترین شوراها بوده و رویکرد مشارکی و هم افزایی زمینه رشد معنوی و توسعه فرهنگی را فراهم ساخته است. در این نشست که مدیران و روسای صنایع عمومی چهار شرکت اصلی وزارت نفت نیز حضور داشتند هر یک نسبت به بیان نقطه نظرات دیدگاهها و نقاط ضعف و قوت شورا اشاره و ضمن پاسخ گویی به پرسش‌های مطرحه، کارگاههای پیشنهادی خود را در خصوص توسعه گروه، بیشتر فعالیت های فرهنگی ارائه کردند.

ابراز خرسندی از همدلی، وحدت و تعامل اعضای شورای فرهنگی منطقه ۵ صنعت نفت، اظهار کرد: تشکیل شوراهای هماهنگی و سترسازی در جهت امکان برپایی جلسات و بهره مندی از امکانات و ظرفیت های منطقه ای، بی شک موجب افزایش حس مشارکت، خلاقیت و خودارزایی بوده و توانسته است در تحقق اهداف خرد و کلان شورای تاثیر گذار باشد. فیروز خدایی، به حمایت از شرکت های دانش بنیان اشاره کرد و افزود: این منطقه عملیاتی گام های بزرگی با هدف خودگتایی و خودگتایی در ساخت کالاها و قطعات

کاتمیان سخنگو و مدیر روابط عمومی و امور بین الملل ؛

غرفه منطقه آزاد انزلی در نمایشگاه اوراسیا عرضه حضور

سرمایه گذاران خارجی و داخلی و کانون توجه رسانه ها

بستر تحقق درون زایی و برون گرایی با رویکرد لجستیک، ترانزیت و صادرات" عنوان نمود و افزود: این نشست تخصصی با ارائه مدیرعامل این سازمان و مدیران عمل مناطق آزاد ارس و ماکو و نائب رئیس اتاق بازرگانی ایران -روسبه در راستای تولید محتوای کارشناسی و عملیاتی سازی بهره‌برداری از ظرفیت‌های مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران در اجراء سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در حاشیه نمایشگاه اختصاصی اوراسیا برگزار شد که با استقبال فعالین اقتصادی همراه بود. وی با اشاره به استقبال گسترده گروه های مختلف رسانه ای مشتمل بر خبرگزاری صدا و سیما، خبرگزاری ها، پایگاه های خبری و روزنامه ها از رویدادهای مختلف غرفه منطقه آزاد انزلی اضافه کرد: در حاشیه کمیسیون

در راستای مسؤولیت های اجتماعی شرکت گاز تحقق می یابد؛

تخصیص بخاری های هرمتیک به مددجویان کمیته امداد و بهزیستی آذربایجان شرقی

داشته و وفق تفاهم نامه همکاری با کمیته امداد و بهزیستی استان در حال پیگیری و اجرا است. مدیرعامل شرکت گاز تصریح کرد: این شرکت علاوه بر تسرع در اجراء لوله کشی گاز منازل مددجویان کمیته امداد و بهزیستی، نصب بخاری های هرمتیک که علاوه بر ایمنی، راندمان انرژی بالایی نیز دارند را در برنامه اجرایی خود خواهد داشت.

متفکر آزاد عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی با تأکید بر لزوم حمایت هر چه بیشتر و توجه ویژه به مراکز نگهداری بهزیستی کمیته امداد، سخنان وی مردم نهاد در امور خیریه اظهار داشت: اسمال گام های مهمی از سوی شرکت گاز در خدمات رسانی بهینه این فخر آسب پذیر برداشته شده و برابر برنامه هفتم توسعه کشور نیز در پیگیری تأمین گاز رایگان موسسات و سازمان ها و امور خیریه نیز تلاش خواهد شد.

جلوگیری از اخراج بی مورد رانندگان و تخصیص مزایای پاداش بیمه تکمیلی و البسه در پیمانتهای ای با هدف صیانت از حقوق این دسته از رانندگان برتلاش گردید. در شرکت بهره برداری نفت و گاز آغاچاری، تعداد ۷۳۹ نفر رانندگان خودروهای سبک و ۲۸۵ نفر رانندگان خودروهای سنگین از طرف پیمانکاران طرف قرارداد مشغول به فعالیت هستند. با این اقدام ارزشمند حقوق ماهیانه تعداد ۱۰۲۴ خواروا مطابق دریافتی اداره کار اصلاح و ترمیم گردید.

به ۴۵ سایت نهضت ملی مسکن در آذربایجان شرقی؛

اجرای طرح های آبرسانی ۱۵ هزار میلیارد ریال اعتبار نیاز دارد

آذربایجان شسرقی – ماهان فلاح: مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان شسرقی گفت: برای آبرسانی به طرح های نهضت ملی مسکن در استان ۲۲۵ طرح مشخص شده که ۴۵ طرح در مرحله پایانی قرار دارد. این مقام مسول، افزود: اجرای طرح های آبرسانی به ۴۵ سایت نهضت ملی مسکن در آذربایجان شرقی به ۱۵ هزار میلیارد ریال اعتبار نیاز دارد که تاکنون با صرف چهار هزار و ۴۵۰ میلیارد ریال اعتبار، مجموع ۱۷ سایت در هشت شهرستان و در ۵۸۵ واحد مسکونی آغاز شده است. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان شرقی همچنین گفت: پیگیری اجراء طرح های آبرسانی در شهرریور ماه سال جاری آغاز و تعدیل آن از ابتدای سال ۱۴۰۲ محاسبه و لحاظ گردید. تقی زاده با اعلام ابراه دستور العمل به پیمانکاران طرف قرارداد خودرویی خواستار نظارت و پیگیری جهت پرداخت دستمزد معسوب و قانونی

اهواز – شبنم قیچاوند:مدیر عامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری از سالمندایی حقوق و دستمزد بیش از ۱۰۰۰ نفر از رانندگان خودروهای استیجاری مطابق قوانین اداره تعاون کار و رفاه اجتماعی خبر داد. در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری بیش از ۱۰۰۰ راننده خودروی استیجاری سبک و سنگین مشغول فعالیت هستند که متأسفانه طی سالیان متمداى بدلیل فقدان قرارداد و سساز و کار مناسب حقوق و دستمزد این صنف از رانندگان عزیز ضایع و به ناچار با حداقل دریافتی دو تا دو نیم میلیون تومان از سوی پیمانکاران خودروها مشغول بکار میشوند مهندس جدی توفی زاده افزودبنیابه اهتمام و اراده دولت انقلابی و مردمی سسیزدهم در جهت

آذربایجان شسرقی – ماهان فلاح: مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان شسرقی گفت: برای آبرسانی به طرح های نهضت ملی مسکن در استان ۲۲۵ طرح مشخص شده که ۴۵ طرح در مرحله پایانی قرار دارد. این مقام مسول، افزود: اجرای طرح های آبرسانی به ۴۵ سایت نهضت ملی مسکن در آذربایجان شرقی به ۱۵ هزار میلیارد ریال اعتبار نیاز دارد که تاکنون با صرف چهار هزار و ۴۵۰ میلیارد ریال اعتبار، مجموع ۱۷ سایت در هشت شهرستان و در ۵۸۵ واحد مسکونی آغاز شده است. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان شرقی همچنین گفت: پیگیری اجراء طرح های آبرسانی در شهرریور ماه سال جاری آغاز و تعدیل آن از ابتدای سال ۱۴۰۲ محاسبه و های صورت گرفته در مورد اجراء طرح های فاضلاب در سایت های نهضت ملی مسکن استان اشاره و اظهار کرد: شرکت آبفای استان به منظور تأمین

اشتباهات بازاریابی B۲B: درس‌هایی برای کار آفرینان

نویسنده: علی آلی علی

بازاریابی B۲B چند سالی هست کلی طرفدار در سراسر دنیا پیدا کرده و کلی از کارآفرینان تمرکزشان را بر روی این حوزه گذاشته‌اند. اولین اصلی که تقریبا همه کارآفرینان در این حوزه به آن اعتقاد دارند، تفاوت بازاریابی B۲B با بقیه الگوهای رایج است. اینجا نه تنها سر و کار بازاریاب‌ها با مشتریان عادی نیست، بلکه پای بقیسه کارآفرینان و برندهای ریز و درشت در میان است؛ چراکه الگوهای کسب و کار B۲B در واقع با سایر برندها به عنوان خریدار سر و کار دار. ماجرا جالب شد، نه؟

این روزها که تب جام جهانی حساسی داغ است، خیلی وقت‌ها آدم تیم‌هایی را می‌بیند که علی رغم ترکیبی بر از ستاره‌های ارزشمند با یکی دو اشتباه بچه‌گانه از دور رقابت‌ها حذف می‌شوند. این پدیده در دنیسای بازاریابی B۲B نیز به وفور یافت می‌شود. به همین خاطر اگر شما دوست دارید وارد این حوزه شوید، باید از همان اول کار شش دانگ حواس‌تان را جمع کنید؛ چراکه مدیران برندهای بزرگ به زور یک شانس کوچک به شما برای خودنمایی می‌دهند و اگر از همان فرصت نهایت استفاده را نبرید، دیگر خبری از شانس مجدد نخواهد بود.

ما در روزنامه فرصت امروز مفهوم «کارآفرین بی‌اشتباه» را یک افسانه توحالی می‌دانیم. حتی بزرگترین کارآفرینان دنیا هم گاهی اشتباه می‌کنند. مثلا استیو جابز افسانه‌ای که کلی طرفدار در دنیا دارد نیز بارها و بارها شکست خورده است. البته این به معنای استقبال خونسردانه از شکست‌ها نیست. در عوض من و شما باید دنبال راهکارهایی برای کاهش احتمال شکست در بازار باشیم. از آنجایی که اشتباهات دنیای B۲B خیلی وقت‌ها نسخه یک کسب و کار را برای همیشه می‌پیچد، ما در این مقاله سراغ اشتباهات رایج در بازاریابی B۲B رفته‌ایم. اگر شما هم به تازگی فعالیت در این حوزه را شروع کرده‌اید یا ایده‌های مربوط به آن در سرتان رژه می‌رود، حتما در ادامه با ما همراه باشید.

اشتباهات بازاریابی B۲B: فهرستی طلایی برای بازاریاب‌ها

وقتی صحبت از اشتباهات بازاریابی می‌شود، خیلی از کارآفرینان فکر می‌کنند با اقدامات فوق‌العاده غیرمنطقی رو به رو هستند که از ۱۰۰ کیلومتری داد می‌زنند یک برند را به خاک سیاه خواهند نشاند. این ماجرا دربارۀ بازاریابی B۲B نیز به خاطر مسر و کار داشتن با کسب و کارهای دیگر پررنگ‌تر از همیشه است. البته اگر نگاهی گذرا به تجربه برندهای بزرگ داشته باشیم، خلاف این تصور دور و دراز به اثبات می‌رسد. گاهی اوقات اشتباهات بازاریابی آنقدر بچه‌گانه است که آدم خنده‌اش می‌گیرد. به همین خاطر شما باید حواس‌تان به همه جزئیات باشد تا یک وقت خدایی نکرده اعتبارتان را به راحتی آب خوردن از دست ندهید.

ما در این مقاله کنارتان هستیم تا از شر اشتباهات کلیشه‌ای و رایج خلاص شوید. به همین خاطر اگر مشکلات زیادی در زمینه بازاریابی B۲B دارید، این مقاله فهرستی طلایی برای‌تان رو می‌کند تا از شر بیشترشان خلاص شوید. این شما و این هم اشتباهات رایج در بازاریابی B۲B.

بی‌توجهی به برندینگ در حوزه B۲B

اولین اشتباهی که خیلی از بازاریاب‌ها مثل آب خوردن به دامنش می‌افتند، بی‌توجهی به برندینگ است. انگار که سر و کار داشتن با کارآفرینان دیگر به معنای حذف برندسازی از دایره لغات آن‌هاست. قبول دارم مدیران بقیه کسب و کارها شرایط سخت بازار را به خوبی درک می‌کنند اما قرار نیست برای خرید محصولات مورد نیازشان سراغ برندهای دست چندم بروند. شما باید کسب و کاری در حد و اندازه رقابت در بازار داشته باشید تا کمپین بازاریابی‌تان حرفی برای گفتن داشته باشد. وگرنه به مرور زمان تبدیل به یک برند کلیشه‌ای می‌شوید که حتی یک نفر هم گذرش به سمت آن نمی‌افتد.

ما در روزنامه فرصت امروز معتقدیم طراحی یک برند دوست‌داشتنی و مقدر برای همه کارآفرینان مثل نال شب واجب است. حالا اگر در حوزه B۲B فعالیت دارید، دلیل نمی‌شود با یکسری استدلال بی‌پشتوانه از این مسئولیت مهم شانه خالی کنید. یادتان نرود کسب و کارهای مختلف نیز مثل مشتریان معمولی در بازار رفتار می‌کنند. بنابراین اگر دوست دارید محبوب آنها باشید، باید از همان ابتدا کارتان را کاملا محکم و قوی شروع کنید. اینطوری فرصت

همکاری با اینفلوئنسرها

اینفلوئنسرها یکی از گروه‌های بسیار مناسب برای فعالیت برندها محسوب می‌شوند. این دست از افراد به طور معمول تاثیرگذاری بسیار زیادی بر روی مخاطب هدف مد نظر شما دارند. این امر می‌تواند برای شما جذابیت بسیار زیادی به همراه داشته و شرایط‌تان را نیز به طور چشمگیری متحول سازد. یادتان باشد برای اثرگذاری بهینه بر روی مخاطب هدف شما باید همیشه بهترین اینفلوئنسرها را انتخاب کنید، در غیر این صورت شاید در میانه راه متوجه اشتباه

خوبی برای درخشش در بازار داشته و اوضاع‌تان بهتر از هر زمان دیگری خواهد شد.

فرمول ما برای برندسازی در این بخش تا حد زیادی واضح است. شما باید داستان پشت پرده برندان را به خوبی برای مشتریان توضیح دهید. این داستان شامل دلیل ورودتان به بازار و محرک‌های غیرمادی‌تان برای فعالیت بهتر است. اینطوری مخاطب هدف دلیلی بیشتر از محصولات ارزان‌قیمت برای تعامل با شما خواهد داشت. بی‌شک هنوز هم سطح پایین قیمت محصولات برای

می‌دهد. به این ترتیب می‌توانید انتظار موفقیت‌های طولانی در بازار را داشته و سر و سامانی به اوضاع‌تان بدهید.

اغلب اوقات ناهماهنگی میان تلاش‌های بازاریابی و فرآیند فروش تمام زحمات برندها را بر باد می‌دهد. به همین خاطر همکاری نزدیک میان این دو بخش از مهمترین نکات برای بازاریابی B۲B بی‌حرف و حدیث محسوب می‌شود. یادتان باشدد اگر شرایط مساعد است، باید همکاری میان این دو بخش را در بهترین وضعیت ممکن دنبال کنید. وگرنه چه بسا اوضاع‌تان در بازار به طور کامل به هم ریخته و دیگر

حتی توانایی رقابت با کوچک‌ترین برندها را نیز نداشته باشید.

عدم استفاده از داده‌های معتبر

اطلاعات و داده‌های دقیق همیشه به داد بازاریاب‌ها می‌رسد. بسیاری از برندها برای اثرگذاری بر روی مشتریان از چندین و چند منبع مختلف وضعیت بازار را ریز ذره بی برده و آخر سر بعد از ارزیابی‌های چندباره دست به عمل می‌زنند. اگر شما هم دوست دارید کارتان را با دقت فراوان دنبال کنید، باید همیشه قدر اطلاعات را بدانید. البته نه هر اطلاعاتی، بلکه فقط داده‌های معتبر و اطلاعات حاصل از آنها.

شاید پیشین‌خودتان فکر کنید استفاده از داده‌های معتبر دیگر ته عملکرد حرفه‌ای به عنوان یک بازاریاب است. در این صورت باید کمی ته دل‌تان را خالی کنیم؛ چراکه خیلی از نکات در دنیای بازاریابی به زبان آمار و ارقام درمی‌آید. مثلا اینکه نظر مشتریان درباره برنداتن چیست، به زبان آمار درمی‌آید. بنابراین باید بعضی از نکات را براساس تجربه یا گفت‌وگوی نزدیک با مشتریان ساماندهی کنید. ما در روزنامه فرصت امروز معتقدیم بازاریاب‌ها در حوزه B۲B باید تعادلی میان استفاده از داده‌های دقیق و تجربه‌شان ایجاد کنند. به طوری که هر کدام از آنها مکمل دیگری بوده و جای خالی یکدیگر را پر کنند. اگر شما

روابط عمومی در شبکه‌های اجتماعی با ۶ تکنیک کاربردی

نکات مهم را در کانون توجه‌تان قرار دهید، در غیر این صورت خیلی زود شانس‌تان برای تعامل با اینفلوئنسرها و بازگشت سرمایه مناسب از بین خواهد رفت. در این صورت نیز به احتمال زیاد دیگر هیچ فرصت یا شانسی برای بهینه‌سازی شرایط فعالیت‌تان در این میان نخواهید داشت. یکی از مشکلات اصلی برندها در این راستا تلاش برای استفاده از معیارهای خوب در زمینه گزینش اینفلوئنسر است. معنای این امر نیاز شما برای همکاری با افرادی بی‌نهایت حرفه‌ای نیست.

گاهی اوقات شما می‌توانید با اینفلوئنسرهایی تازه کار یا حتی در سطح خرد نیز همکاری داشته باشید. نکته مهم در این راستا وضعیت مشتریان‌تان است. اگر مشتریان شما در یک بازار محلی حاضر هستند، آن وقت همکاری شما با اینفلوئنسرهای بزرگ هیچ تاثیری بر روی کارتان نخواهد داشت. درست به همین دلیل شما باید هزینه‌تان در دنیای بازاریابی و روابط عمومی دیجیتال را با دقت صرف کنید، در غیر این صورت هیچ فرصتی برای بهینه‌سازی شانس‌تان در دنیای بازاریابی پیدا نمی‌کنید.

اهمیت عنصر تداوم

عنصر تداوم یکی از مهمترین نکات برای فعالیت برندها محسوب می‌شود. این امر می‌تواند به برندها فرصت لازم برای تاثیرگذاری بسر روی مخاطب هدف را بدهد. وقتی از تداوم در فعالیت یک برند صحبت می‌کنیم، الزما فقط تداوم معمول بازاریابی یا کمپین‌های تبلیغاتی مد نظر ما نیست. عرصه روابط عمومی نیز باید همراه با خدمات دارای تداوم و تاثیرگذاری بالا بر روی مخاطب هدف باشد، در غیر این صورت شاید خیلی زود موجب خستگی مشتریان را برندها شود.

اگر شما فقط برای مدت زمانی محدود در تلاش برای تاثیرگذاری بر روی مخاطب هدف هستید، به احتمال زیاد کمپین روابط عمومی‌تان دیر یا زود با فاجعهای تمام عیار شکست می‌خورد. در عوض شما باید همیشه به دنبال تاثیرگذاری بر روی مخاطب هدف در دنیای کسب و کار باشید. این امر می‌تواند به شما کمک بسیار زیادی برای بهینه‌سازی شرایطتان نماید. اگر از همان ابتدا خدمات‌تان در زمینه روابط عمومی و بخش‌های مرتبط با چشم‌انداز

ناتوانی در ایجاد چهره‌ای احساسی و شخصی از برند

اینکه شما در حوزه B۲B مشغول به کار هستید، دلیل نمی‌شود کاملا بی‌روح در بازار حضور داشته و مثل ربات رفتار کنید. کسب و کارهای بزرگ هم دنبال خرید از برندهایی با روحیه دوستانه هستند. به همین خاطر شما باید عملکردی مطابق انتظار داشته باشید. وگرنه چه‌سا کارتان هر روز سخت‌تر از روز قبل شود.

وظیفه شما در این بخش مثل روز روشن است. کمپین‌های بازاریابی B۲B باید چهره برنداتن را کمی ملایم‌تر کرده و جوی دوستانه میان شما و مشتریان ایجاد کند. این ماموریت خیلی راحت نیست، اما اگر از عهدۀش بریابیدید، تمایز معناداری میان شما و بقیه برندها ایجاد می‌شود.

اگر یادتان باشد اوله مقاله گفتیم شباهت‌های بی‌نهایت زیادی میان کسب و کارهای B۲B و B۲C وجود دارد. بازاریابی با استفاده از چهره‌ای دوست‌داشتنی یکی از این شباهت‌های کلیدی محسوب می‌شود. شما قرار نیست همیشه چهره ای بی‌نهایت خشن از برنداتن با دیگران به اشتراک بگذارید. در عوض هرچند وقت یکبار برنداتن را ریز تیغ تیغ ایجاد کرده و کمی فضا را دوستانه‌تر کنید. هرچه باشد مشتریان بالرزش‌ترین دارایی شما در دنیای کسب

و کار هستند. بنابراین اگر به فکرشان نباشید، خیلی زود سراغ رقبای‌تان رفته و سرتان بی‌کلاه باقی خواهد ماند.

فرمول ما در این بخش ساده اما نیازمند کمی دقت است. شما باید خودتان را جای مشتریان قرار داده و انتظارات‌تان از یک برند را فهرست کنید. عمل به این انتظارات می‌تواند شما را بدل به همان قهرمانی کند که مشتریان سال‌های سال در بازار منتظرش بوده‌اند. این وسط هم اصلا فرقی ندارد مشتریان شما مردم عادی باشند یا مدیران بزرگ‌ترین برندهای دنیا، در هر صورت مشتریان برندهای خودمانی را دوست دارند.

تمرکز بیش از حد روی برند خودتان

برند شما هر چقدر هم که ایده‌های خلاقانه برای بازاریابی داشته باشد، باید دست آخر به مذاق مشتریان خوش بیاید. به همین خاطر یکی از اشتباهات مهم در حوزه بازاریابی B۲B تمرکز بیش از اندازه روی خودتان است. باور کنید یا نه، بعضی از بازاریاب‌ها طوری رفتار می‌کنند انگار از دماغ فیل افتاده‌اند. بنابراین شما در این بخش باید مطمئن شوید در برنامه‌های مارکتینگ‌تان جایی برای مشتریان باز کرده‌اید. اینطوری دست کم هر وقت کارتان ایرادی پیدا کند، خیلی زود مشتریان شما را مطلع خواهند کرد. به علاوه، معمولا مشتریان دوست دارند از برندهایی خرید کنند که قدرشان را می‌دانند. پس با توجه به مشتریان قدرشناسی‌تان را نشان دهید.

دنیای بازاریابی جایی برای خودشیفتگی ندارد. پس اگر فکر کرده‌اید با تحویل گرفتن خودتان به قله‌های موفقیت می‌رسید، راه را از همان اول اشتباه آمده‌اید. توصیه ما در این بخش استفاده از تحلیل عملکرد رقباست. فرض کنید شما در زمینه خدمات حفظ و نگهداری باند فرودگاه فعالیت دارید. بی‌شک کسب و کار شما اولین برند فعال در این حوزه نیست. بنابراین برای بازاریابی یا حتی فعالیت در حد استانداردهای جهانی همیشه می‌توانید روی رقبا حساب کنید. البته منظور ما همکاری با رقبا نیست. بلکه باید خودتان را جای آنها گذاشته و از عملکرد خوب‌شان نهایت استفاده را ببرید. اینطوری دیگر لازم نیست نگران حتی یک نکته جزئی در مورد فعالیت برنداتن باشید. یادتان نرود در بازار همیشه رقبای حرفه‌ای وجود دارند که منتظر یک اشتباه کوچک از طرف شما هستند. در چنین وضعیتی اگر کمپین‌های بازاریابی B۲B آنها را تحت نظر بگیرید، کلی نکته و درس کلیدی یاد خواهید گرفت. پس منتظر چه هستید؟ همین حالا دست به کار شده و سراغ کمپین‌های بازاریابی رقبا بروید.

دنباله‌روی از اکثریت

آیا شما هم جزو آنهایی هستید که به قاتون «اکثریت هیچ وقت اشتباه نمی‌کند» باور دارند؟ در این صورت باید بخواهیم چنین باوری را دست کم در حوزه بازاریابی B۲B کنسار بگذارید. خب اگر قرار بود همه بازاریاب‌ها مثل هم فکر کنند و کمپین‌های مشابهی طراحی نمایند، دیگر چه نیازی به ایجاد برندهای رنگارنگ بود؟

اگر نظر ما را بخواهید، دنباله‌روی از بقیه برندها یکی از بزرگترین اشتباهات در حوزه B۲B محسوب می‌شود. شما قرار نیست یک نسخه پوراز از برندهای دیگر باشید. چنین کاری مثل این است که یک نویسنده جوان رمان‌های داستانی‌فلسفی یا تلوستوی را بدون حتی یک تغییر داستانی به زبانی متفاوت بیان کند. بی‌شک کتاب بازهای حرفه‌ای اصلا از چنین زرنگ بازی‌هایی خوش‌شان نمی‌آید. پس یک لطفی به خودتان کرده و دور پیروی کورکورانه از دیگران را خط بکشید. این طوری هم خیال خودتان راحت‌تر خواهد بود، هم بدون دردسر کارتان در عرصه بازاریابی را ادامه خواهید داد.

بی‌شک بازاریابی در حوزه B۲B دردرس‌های خاص خودش را دارد. با این حال اگر حواس‌تان به اشتباهات این بخش باشد، کارتان خیلی راحت‌تر پیش می‌رود. پس منتظر چه هستید؟ همین حالا اشتباهات مورد بحث در این مقاله را به خاطر بسپارید و در طول کار بر روی کمپین جدیدتان دور آنها را خط بکشید.

منابع:

https://www.forbes.com/sites/classic-۵۲۹۱۰۷۲۰۲۱/forbesagencycouncil-b۲b-marketing-mistakes-and-how-to-avoid-them/?sh=۱bc۵۵۷۹۰۳۹۲a۷=avoid-the-most-common-۷۰۲۳/stoica.com/the/mistakes-b۲b-marketers-make

به آن کسب و کار در حوزه‌های مختلف، از جمله روابط عمومی کمک نماید.

یکی از مشکلات اساسی برندها برای تاثیرگذاری بر روی مخاطب هدف مربوط به حوزه رسانه است. به عبارت بهتر، برندها بلد نیستند خدمات روابط عمومی شان را به طور مستقیم با استفاده از رسانه‌ها منتقل نمایند. این امر در بسیاری از مواقع برای چنین برندهایی دردرس‌ساز می‌شود. اگر شما رابطه خوبی با رسانه‌ها داشته باشید، می‌توانید بدون مشکل زیاد به سراغ آنها رفته و مشکلات‌تان در این راستا را به خوبی حل کنید. این امر شما را در کانون توجه مشتریان قرار می‌دهد. یادتان باشد رسانه‌ها هنوز هم ابزاری مهم برای تاثیرگذاری بر روی مخاطب هدف محسوب می‌شود. درست به همین دلیل شما می‌توانید کارتان در این زمینه را به خوبی با استفاده از توانایی تاثیرگذاری رسانه‌ها بر روی مخاطب هدف دنبال کرده و خیال‌تان بابت پرهیز از هرگونه بحرانی در روابط عمومی راحت باشد. یکی از نکات مهم برای همکاری با رسانه‌ها، مربوط به استفاده از نکات مناسب و تاثیرگذار در این میان است. این امر می‌تواند به شما کمک بسیار خوبی برای بهبود شرایطتان نماید. به عبارت بهتر، برند شما باید خبرهای جذاب و مناسبی برای رسانه‌ها داشته باشد. در این صورت می‌توانید به خوبی بر روی آنها تاثیرگذاری لازم را اعمال کنید. این امر به شما فرصت خوبی برای بازاریابی و تاثیرگذاری بر روی مشتریان می‌دهد.

بی‌شک امروزه فعالیت در دنیای روابط عمومی امری سخت و پیچیده شده است. درست به همین خاطر شما باید همیشه از تکنیک‌های حرفه‌ای در این میان سود ببرید. نکات مورد بحث در این مقاله می‌تواند شروعی مناسب و تاثیرگذار برای شما در این راستا باشد. این امر توانایی‌تان برای روابط عمومی بهتر را به طور چشمگیری افزایش می‌دهد. همچنین به شما شانس بسیار خوبی برای اثربخشی بر روی مخاطب هدف با کمترین هزینه ممکن را می‌دهد. درست به همین دلیل شما باید همیشه حواس‌تان به نحوه فعالیت در عرصه روابط عمومی باشد. این امر می‌تواند از شما قهرمانی بی‌بدیل برای مشتریان بسازد.

منبع: هاب اسپات